

BURMISTRZ
Miasta i Gminy Piaseczno

[Signature]
in. Zdzisław Jędrzejewski

ZATWIERDZAM
do użytku wewnętrznego

**INSTRUKCJA
BEZPIECZEŃSTWA
POŻAROWEGO
DLA**

**Budynku Urzędu Miasta i Gminy
ul. Kościuszki 5
05-500 Piaseczno**

Opracował:

Inspektor
ds. Ochrony Przeciwpożarowej
[Signature]
mgr Paweł Malchrowicz

Luty 2012 r

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	4
1.1. Cel opracowania.....	4
1.2. Podstawa opracowania.....	5
1.3. Lista osób zapoznanych z Instrukcją.....	5
1.4. Aktualizacja Instrukcji.....	15
1.5. Definicje podstawowych pojęć z zakresu ochrony przeciwpożarowej.....	16
II. CHARAKTERYSTYKA BUDOWLANO - POŻAROWA OBIEKTU.....	18
2.1. Charakterystyka obiektu.....	18
2.2. Charakterystyka pożarowa obiektu	19
2.3. Wyposażenie w instalacje techniczne.....	20
2.4. Wyposażenie w urządzenia przeciwpożarowe.....	21
2.5. Przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę.....	21
2.6. Dojazd pożarowy.....	21
III. TECHNICZNE WARUNKI EWAKUACJI.....	22
3.1. Przepisy prawne regulujące wymagania techniczne dla budynków w zakresie ewakuacji.....	22
3.2. Wymagania w zakresie technicznych warunków ewakuacji oraz stałego wystroju wewnątrz.....	23
IV. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŹEŃ POŻAROWYCH W BUDYNKU URZĘDU MIASTA I GMINY	26
V. ŹRÓDŁA POWSTANIA POŻARU.....	28
5.1. Przyczyny pożarów.....	29
5.2. Drogi rozprzestrzeniania się pożaru.....	32
5.3. Zapobieganie możliwości powstania pożaru.....	33
VI. SPOSOBY PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIĄ KONSERWACYJNYM STOSOWANYCH URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH I INSTALACJI TECHNICZNYCH.....	35
6.1. Urządzenia przeciwpożarowe.....	35
6.2. Instalacje techniczne.....	38
VII. ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH.....	40
VIII. PRZECIWPOŻAROWE ZNAKI BEZPIECZEŃSTWA I EWAKUACJI.....	47

IX. WYTYCZNE W ZAKRESIE PRZEPROWADZENIA EWAKUACJI OSÓB I MIENIA.....	48
9.1. Zasady organizacji ewakuacji.....	48
9.2. Podstawy prowadzenia prawidłowej ewakuacji.....	49
9.3. Sposoby prowadzenia ewakuacji.....	50
X. ZADANIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ UŻYTKOWNIKÓW W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ.....	57
10.1. Obowiązki Burmistrza	57
10.2. Obowiązki Pracownika ds. ochrony przeciwpożarowej.....	58
10.3. Obowiązki wszystkich pracowników.....	59
10.4. Zadania w zakresie sposobów ogłaszania alarmu	60
XI. PRAKTYCZNE SPRAWDZENIE EWAKUACJI.....	61
XII. POSTĘPOWANIE NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU LUB INNEGO ZAGROŻENIA.....	64
12.1. Zasady zgłaszania zdarzeń.....	64
12.2. Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.....	65
12.3. Zabezpieczenie pogorzelniska.....	67
XIII. WYPOSAŻENIE W SPRZĘT GAŚNICZY.....	68
13.1. Podręczny sprzęt gaśniczy.....	68
13.2. Rodzaje pożarów.....	69
13.3. Ilość i zasady wyposażania w gaśnice.....	69
13.4. Zasady rozmieszczania sprzętu.....	70
13.5. Budowa i zasady obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego.....	70
13.6. Warunki konserwacji gaśnic.....	74
XIV. ZASADY ZAZNAJAMIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWOŻAROWYMI.....	75
14.1. Cel i zakres szkoleń.....	75
14.2. Zasady organizacji i prowadzenia szkolenia.....	76
14.3. Dokumentacja szkolenia.....	76
XV. LITERATURA.....	77
XVI. ZAŁĄCZNIKI.....	78

I. WSTĘP

1.1. Cel opracowania

1. Opracowanie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Urzędu Miasta i Gminy w Piasecznie, w zakresie podanym poniżej ma na celu wskazanie zasad i sposobów usuwania zagrożeń oraz wskazanie postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
2. Dla zrealizowania powyższego celu w Instrukcji uwzględniono warunki ochrony przeciwpożarowej budynku wraz z terenem przyległym jak również bezpieczeństwo pożarowe w obiekcie. Uwzględniono również instalacje i urządzenia techniczne znajdujące się w obiekcie.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego, zwana dalej Instrukcją, określa między innymi:

- Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektów, sposobu użytkowania, warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem,
- Sposób poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
- Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
- Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie są przewidywane,
- Sposoby praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji ludzi,
- Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi,

a ponadto w Instrukcji określono:

- Potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania,
- Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru,
- Zasady postępowania z materiałami w transporcie i składowaniu,
- Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla użytkowników obiektu.

1.2. Podstawa opracowania

Podstawą opracowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla obiektu Urzędu Miasta i Gminy w Piasecznie jest :

- zlecenie inwestora,
- dokumentacja techniczna obiektu (projekty budowlane, branżowe, technologiczne, itd.),
- wizja lokalna,
- obowiązujące przepisy i normy – przy czym stosowano obecnie obowiązujące nazewnictwo wynikające z rozporządzenia określającego warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

1.3. Lista osób zapoznanych z Instrukcją

Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy budynku Urzędu Miasta i Gminy w Piasecznie, jak również osoby korzystające z pomieszczeń obiektu, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji należy potwierdzić w oświadczeniu własnoręcznym podpisem, które powinno być włączone do akt osobowych pracownika.

Postanowienia instrukcji obowiązują również ewentualnych pracowników firm i przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą lub wykonujących jakiegokolwiek prace na terenie obiektu. Umowa o powierzenie prac musi zobowiązywać wykonawców do przestrzegania ustaleń wynikających z treści instrukcji. Wykonawcy ponadto zobowiązani są zapoznać z treścią instrukcji swoich pracowników, którzy potwierdzają przyjęcie do wiadomości jej postanowień własnoręcznym podpisem.

Właściciele obiektów lub osoba przez nich wyznaczona ma prawo i obowiązek kontrolować wykonawców w zakresie realizacji ustaleń i zaleceń zawartych w przytoczonej instrukcji.

Stosowanie wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, zarówno w sferze organizacyjnej jak i sferze technicznych środków zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz działań o charakterze porządkowym, wymaga określenia zadań i odpowiedzialności użytkownika obiektu oraz pracowników, stosownie do podziału kompetencji. Egzekwowania realizacji tych obowiązków dokonuje Burmistrz lub osoba przez niego upoważniona.

LISTA OSÓB ZAPOZNANYCH
Z INSTRUKCJĄ BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Lp.	Nazwisko i imię	Data	Podpis
1	2	3	4

1	2	3	4

1.4. Aktualizacja Instrukcji

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektów, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej”.

Data aktualiz.	Powód aktualizacji	Sposób aktualizacji	Nazwisko, imię i podpis osoby wykonującej aktualizację
18.02 2015r.	Waktualnienie IBP zgodnie z zapisem WPSOIA z 2010r.	Aktualizacja opisów i graficzny.	INSPEKTOR ds. Ochrony Przeciwpożarowej st. kpt. mgr Paweł Malchrowicz
25.01. 2017r.	Waktualnienie IBP zgodnie z przepisami (cał lata)	Aktualizacja opisów i graficzny.	INSPEKTOR ds. Ochrony Przeciwpożarowej st. kpt. mgr Paweł Malchrowicz

1.5. Definicje podstawowych pojęć z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Pożar – jest to nagłe, niekontrolowane zjawisko palenia się w miejscu nie przeznaczonym do spalania się substancji, powodujące zagrożenie dla życia ludzkiego oraz straty materialne.

Inne miejscowe zagrożenie – rozumie się przez to inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody /katastrofy techniczne, chemiczne, ekologiczne/, a stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia.

Zagrożenie pożarowe – prawdopodobieństwo /możliwość/ wybuchu pożaru.

Materiał palny – materiał, który nie został zaliczony do materiałów niepalnych.

Środek ogniochronny – środek polepszający właściwości techniczne materiału lub wyrobu ze względu na działanie pożaru.

Materiał niepalny – materiał, który podczas badań w określonych warunkach nie ulega procesowi spalania.

Rozprzestrzenianie ognia – rozprzestrzenianie płomieni po powierzchni lub wewnątrz materiału lub elementu budynku.

Produkty spalania – wszystkie gazowe, ciekłe substancje powstające w procesie spalania.

Ciepło spalania – energia cieplna, która wydziela się przy całkowitym spalaniu jednostki masy materiału.

Bezpieczeństwo pożarowe – jest to stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem.

Strefa pożarowa – przestrzeń w budynku /lub na powietrzu/ wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

Materiały niebezpieczne pożarowo – rozumie się przez to ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C, gazy palne, ciała stałe wytwarzające w zetknięciu z wodą lub parą wodną gazy palne, ciała stałe zapalające się samorzutnie w powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, ciała stałe palne utleniające o temperaturze rozkładu poniżej 210°C, ciała stałe jednorodnie o temperaturze samozapalenia poniżej 200°C oraz materiały mające skłonności do samozapalenia.

- Oddzielenie przeciwpożarowe** – element konstrukcji budynku /ściana, strop/ lub pas wolnego terenu, wydzielający strefę pożarową.
- Odporność pożarowa** – zdolność konstrukcji lub elementu budynku do wytrzymałości w czasie na działanie ognia. Dotyczy to również szczelności ogniowej, czyli zapobiegania przenikania płomieni i gorących gazów przez dany element konstrukcyjny budynku.
- Długość przejścia ewakuacyjnego** – odległość od najdalszego miejsca w pomieszczeniu, w którym może przebywać człowiek do osi wyjścia na drogę ewakuacyjną, mierzona wzdłuż osi przejścia.
- Długość dojścia ewakuacyjnego** – jest to odległość od drzwi wyjściowych z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną do wyjścia na zewnątrz budynku albo do drzwi przeciwpożarowych klatki schodowej lub drzwi przeciwpożarowych przedsionka klatki schodowej, mierzona wzdłuż osi dojścia.
- Odpowiednie warunki ewakuacji** – rozumie się przez to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.
- Oświetlenie awaryjne** – (oświetlenie bezpieczeństwa i ewakuacyjne) oświetlenie działające w przypadku wyłączenia się oświetlenia podstawowego.
- Techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych** – rozumie się przez to techniczne urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru.
- Sprzęt i urządzenia ratownicze** – rozumie się przez to przedmioty, narzędzia, maszyny i urządzenia na stałe związane z budynkiem, obiektem lub terenem, uruchamiane lub wykorzystywane do ratowania ludzi i mienia w warunkach pożaru, klęski żywiołowej oraz innego miejscowego zagrożenia.
- Przeciwpożarowy wyłącznik prądu** – rozumie się przez to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

II. CHARAKTERYSTYKA POŻAROWO – TECHNICZNA OBIEKTU

2.1. Charakterystyka Obiektu

Budynek Urzędu Miasta i Gminy w Piasecznie zlokalizowany przy ulicy Kościuszki oraz przy ulicy Sierakowskiego. Budynek czterokondygnacyjny z łącznikiem komunikacyjnym prowadzącym do sali konferencyjnej. Budynek podpiwniczony, murowany. Stropodach papa termozgrzewalna, papa podkładowa, wylewka cementowa zbrojona siatką stalową, styropian, paraizolacja z folii, strop żelbetowy. Grubość stropu monolitycznego 18 cm. Dach częściowo płaski we fragmencie dach pilasty o spadkach 30°. Główna konstrukcja nośna szkieletowa o rozstawie słupów max. 6,9 m, słupy żelbetowe 30x30 cm. Ściany zewnętrzne murowane z pustaków ceramicznych, ocieplone styropianem. Konstrukcja ściany osłonowe z profili aluminiowych. W Urzędzie Miasta i Gminy zatrudnionych jest 200 pracowników. Urząd Miasta i Gminy czynny od poniedziałku do piątku. Ogrodzenie budynku od ulicy J. Sierakowskiego, brama wjazdowa o szerokości około 5 metrów, teren przy budynku utwardzony. Pomieszczenia budynku Urzędu użytkowane jako administracyjno-biurowe, na parterze zlokalizowane są stanowiska do obsługi interesantów oraz sala konferencyjna. W piwnicy zlokalizowane jest pomieszczenie z ksero, pomieszczenia użytkowane do przechowywania dokumentów – archiwum.

Obiekty zlokalizowane w pobliżu budynku Urzędu Miasta i Gminy:

- ulica Kościuszki budynek mieszkalno-handlowy w części trzykondygnacyjny, w części dwukondygnacyjny, w części jednokondygnacyjny, murowany w odległości około 15 metrów,
- ulica Sierakowskiego budynek mieszkalno-handlowy dwukondygnacyjny, murowany, w odległości około 15 metrów,
- od strony sali konferencyjnej budynek jednokondygnacyjny, murowany, w odległości około 5 metrów,

Zestawienie powierzchni budynku Urzędu Miasta i Gminy.

Powierzchnia zabudowy	1 173,4 m²
Powierzchnia netto budynku Urzędu	2 545,38 m²
Powierzchnia użytkowa podst.	1 577,77 m²
Powierzchnia komunikacji	591,82 m²
Powierzchnia pomieszczeń technicznych	375,79 m²
Wysokość budynku	13,65 m
Ilość kondygnacji naziemnych	4
Ilość kondygnacji podziemnych	1

2.2. Charakterystyka pożarowa Obiektu

Ze względu na kategorie zagrożenia ludzi budynek Urzędu Miasta i Gminy zakwalifikowany do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, sala konferencyjna zaliczona do kategorii zagrożenia ludzi ZL I. W części magazynowej, kotłowni gazowej - gęstość obciążenia ogniowego przyjęto do 500 MJ/m². Budynek wykonany w 1 strefie pożarowej. Ze względu na wysokość zakwalifikowany do średniowysokich. Klasa odporności pożarowej „B” wg. zapisu w projekcie (zagadnienia z ochrony przeciwpożarowej).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dla wyżej wskazanych klas odporności pożarowej powinna być zapewniona następująca klasa odporności ogniowej poszczególnych elementów budynku:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	Konstrukcja dachu	strop	Ściana zewnętrzna	ściana wewnętrzna	przekrycie dachu
"B"	R 120	R 30	R E I 60	E I 60	EI 30	E 30

gdzie:

R - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) - nie stawia się wymagań.

2.3. Wyposażenie w instalacje techniczne

Opisywany obiekt wyposażony jest w następujące instalacje:

- elektryczna – główny (przeciwpożarowy) wyłącznik prądu zlokalizowany jest na zewnątrz budynku w złączu kablowym, oraz drugi wg. informacji pozyskanych podczas lustracji budynku Urzędu Miasta i Gminy zlokalizowany jest wewnątrz budynku – pomieszczenie recepcji przy wejściu głównym,
- odgromowa,
- kotłownia gazowa,
- wodociągowo – kanalizacyjna,
- telefoniczna,

Kotłownia – gazowa piec De Dietrich o mocy 340 Kw. Wejście do kotłowni możliwe od zewnątrz, nie ma połączenia komunikacyjnego z budynkiem głównym. Drzwi wejściowe o szerokości 80 cm w świetle, drzwi obłożone blachą. W związku z tym, że moc pieca przekracza moc 60 kW zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.), pomieszczenie kotłowni należy zastosować zabezpieczenie w postaci instalacji sygnalizującej niedopuszczalny poziom stężenia gazu oraz głowicę samozamykającą na rurociągu gazowym. Drzwi do pomieszczenia kotłowni powinny być wykonane o odporności ogniowej EI 30 oraz drzwi muszą posiadać sprawny samozamykacz.

Szczegółowy opis wyżej wskazanych instalacji wraz z terminarzem prowadzenia okresowych badań i pomiarów zawarty jest w dalszej części opracowania.

W budynku Urzędu Miasta i Gminy brak pomieszczeń zagrożonych wybuchem.

2.4. Wyposażenie w urządzenia przeciwpożarowe

W budynku zainstalowano następujące urządzenia przeciwpożarowe:

- Sieć wewnętrzna hydrantów 52 mm (wąż płaskoskładany z prądownicą), 2 sztuki na parterze budynku, miejsca usytuowania hydrantów naniesiono na schematach graficznych budynku, (zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami budynki zaliczone do kategorii zagrożenia ludzi ZL powinny być wyposażone w hydranty wewnętrzne DN 25 wyposażone w półsztywny odcinek węża),
- Przeciwpożarowy wyłącznik prądu – główny na zewnątrz budynku w złączu kablowym zlokalizowanym od strony ulicy Sierakowskiego, budynek nie posiada przeciwpożarowego wyłącznika prądu (wymagany zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami),

2.5. Przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru

Woda dla obiektów budowlanych w ilości wymaganej do celów przeciwpożarowych powinna być dostępna z urządzeń służących do jej dostarczania do celów bytowo – gospodarczych i technologicznych lub z innych zasobów wody służących do tego celu. Przy założonej dla opisywanego budynku Urzędu Miasta i Gminy kategorii zagrożenia ludzi ZL III i powierzchni strefy pożarowej wymagana ilość wody niezbędnej do zewnętrznego gaszenia pożaru winna wynosić 20 dm³/s. Zaopatrzenie wodne dla budynku Urzędu Miasta i Gminy stanowi zewnętrzna sieć wodociągowa. W odległości do 75 metrów od budynku obiektu usytuowane są trzy hydranty podziemne DN 80 i jeden hydrant naziemny.

Hydranty zlokalizowane:

- hydrant podziemny ø 80 ul. Kościuszki w odległości około 20 metrów,
- hydrant naziemny ø 80 ul. Sierakowskiego w odległości około 90 metrów,
- hydrant podziemny ø 80 ul. Kościuszki w odległości około 50 metrów,
- hydrant podziemny ø 80 ul. Sierakowskiego w odległości około 24 metrów,

Aby zapewnić prawidłowy stan zewnętrznej sieci hydrantowej przeciwpożarowej należy dokonać okresowych przeglądów i konserwacji tej sieci. Kontrole takie należy prowadzić co najmniej raz w roku. Ponadto co najmniej raz na pięć lat należy dokonać badań ciśnienia i wydajności sieci, przy uwzględnieniu jednoczesnego poboru wody z co najmniej dwóch hydrantów. Wszystkie stwierdzone usterki i nieprawidłowości powinny być natychmiast usunięte. Badania należy zakończyć sporządzeniem stosownego protokołu.

2.6. Dojazd pożarowy

Do obiektu zapewniona jest droga pożarowa o utwardzonej powierzchni, umożliwiająca dojazd o każdej porze roku pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej. Droga ta prowadzi wzdłuż frontu budynku, od ulicy Kościuszki oraz ul. Sierakowskiego. Wjazd na teren przed budynkiem Urzędu możliwy poprzez bramę wjazdową bezpośrednio od ulicy Sierakowskiego.

III. TECHNICZNE WARUNKI EWAKUACJI

Warunki ewakuacji – zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Z pomieszczeń, w których mogą przebywać ludzie, należy zapewnić bezpieczne wyjście prowadzące bezpośrednio lub pośrednio na poziome (korytarze) lub pionowe (klatka schodowa) drogi komunikacji ogólnej, zwane dalej „drogami ewakuacyjnymi”.

3.1. Przepisy prawne regulujące wymagania techniczne dla budynków w zakresie ewakuacji.

Ze względu na znaczenie tego problemu przytacza się poniżej najważniejsze zapisy przepisów dotyczących ewakuacji:

1) *Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz.U. z 2002 Nr 147, poz. 1229):*

Art.4. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu zapewniając jego ochronę ppoż., obowiązany jest w szczególności:

- 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- 3) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- 5) ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

2) *Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów /Dz. U. nr 109 poz. 719. /*

Z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegające na:

- 1) zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
- 2) zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
- 3) zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleni dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń;
- 4) zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych, w tym: na stosowaniu urządzeń zapobiegających zadymieniu lub urządzeń i innych rozwiązań techniczno-budowlanych zapewniających usuwanie dymu;

5) zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji ludzi;

6) zapewnieniu możliwości rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych poprzez dźwiękowy system ostrzegawczy w budynkach, dla których jest on wymagany.

W budynku Urzędu Miasta i Gminy ewakuacja możliwa poprzez:

- wyjście główne parter budynku, drzwi dwuskrzydłowe w jednym skrzydle zainstalowano bankomat,
- wyjście boczne z piwnicy, drzwi jednoskrzydłowe,
- z sali konferencyjnej schody zewnętrzne żelbetowe,
- wyjście boczne z klatki schodowej, drzwi jednoskrzydłowe, (krata zabezpieczająca, zamykana na klucz, klucz znajduje się w skrzynce obok kraty).

Wyjścia ewakuacyjne oraz drogi i kierunki ewakuacji naniesiono na schematach graficznych budynku Urzędu Miasta i Gminy stanowiących integralną część instrukcji.

Odpowiednie warunki ewakuacji określają przepisy techniczno-budowlane.

3.2. Wymagania w zakresie technicznych warunków ewakuacji oraz stałego wystroju wnętrza.

- a) Długość przejścia – w pomieszczeniu, mierzona od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia na drogę ewakuacyjną nie powinna przekraczać w pomieszczeniach zaliczanych do ZL – 40 m.
- b) Dojście ewakuacyjne – długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku, zwanej dalej "dojściem ewakuacyjnym", mierzy się wzdłuż osi drogi ewakuacyjnej. W przypadku zakończenia dojścia ewakuacyjnego przedsięwzięciem przeciwpożarowym, długość tę mierzy się do pierwszych drzwi tego przedsięwzięcia. Dopuszczalne długości dojść ewakuacyjnych w obiektach zaliczanych do ZL I wynosi 10 m (przy jednym dojściu ewakuacyjnym) lub 40 m (przy co najmniej dwóch dojściach ewakuacyjnych), w obiektach zaliczanych do ZL III wynosi 30 m (przy jednym dojściu ewakuacyjnym) lub 60 m (przy co najmniej dwóch dojściach ewakuacyjnych).
- c) Drzwi ewakuacyjne z budynku powinny otwierać się na zewnątrz i mieć możliwość natychmiastowego otwarcia od wewnątrz w czasie, gdy w budynku przebywają ludzie. Drzwi na drogach ewakuacyjnych powinny otwierać się w kierunku ewakuacji.

- d) Szerokość wyjścia ewakuacyjnego nie powinna być mniejsza niż 0,6 m na każde 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m.
- e) Pomieszczenie powinno mieć co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne oddalone od siebie o co najmniej 5 m w przypadkach, gdy:
- 1) jest przeznaczone do jednoczesnego przebywania w nim ponad 50 osób, a w strefie pożarowej ZL II - ponad 30 osób,
 - 2) znajduje się w strefie pożarowej ZL, a jego powierzchnia przekracza 300 m^2 ,
 - 3) znajduje się w strefie pożarowej PM o gęstości obciążenia ogniowego powyżej 500 MJ/m^2 , a jego powierzchnia przekracza 300 m^2 ,
 - 4) znajduje się w strefie pożarowej PM o gęstości obciążenia ogniowego do 500 MJ/m^2 , a jego powierzchnia przekracza 1.000 m^2 ,
 - 5) jest zagrożone wybuchem, a jego powierzchnia przekracza 100 m^2 .

W związku z tym, że sala konferencyjna zaliczona jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL I zapewnione muszą być dwa wyjścia ewakuacyjne oddalone od siebie o 5 metrów. Drzwi ewakuacyjne powinny otwierać się zgodnie z kierunkiem ewakuacji.

- f) Drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne powinny otwierać się na zewnątrz pomieszczeń:
- do których możliwe jest przedostanie się substancji trujących bądź innych mogących utrudnić ewakuację (np. dymu),
 - w których może przebywać więcej niż 50 osób,
 - przeznaczonych dla więcej niż 6 osób o ograniczonej zdolności poruszania się.
- g) Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych nie może być mniejsza niż 1,4 m (dopuszcza się zawężenie szerokości poziomej drogi ewakuacyjnej do 1,2 m, jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób).
- Obniżenie drogi ewakuacyjnej stwierdzono na schodach do piwnicy, obniżenie poniżej 2 metrów na długości około 160 cm.
- h) Wysokość dróg ewakuacji nie może być mniejsza niż 2,2 m, natomiast wysokość przejścia drzwi, lokalnego obniżenia 2 m.
- i) W omawianym budynku zaliczonym do kategorii zagrożenia ludzi - ZL stosowanie do wykończenia wnętrz materiałów palnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące, jest zabronione. Stałe elementy wyposażenia oraz wystroju wnętrz powinny być wykonane z materiałów co najmniej trudno zapalnych. Wykonywanie osłon, przegród i ścianek działowych z materiałów łatwo zapalnych jest zabronione. (*Materiały łatwo zapalne* to takie których znormalizowane próbki w określonych warunkach badań poddane działaniu płomienia lub źródła promieniowania cieplnego zapalają się płomieniem, po usunięciu zaś źródła ciepła palą się dalej).

- j) Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji stosowanie palnych elementów wystroju wewnątrz jest zabronione, a okładziny ścian powinny spełniać wymagania określone dla elementów nie rozprzestrzeniających ognia (dotyczy to także wszelkiego rodzaju zabudów w przestrzeni klatki schodowej).

W budynku Urzędu Miasta i Gminy są dwie klatki chodowe: I klatka schodowa o konstrukcji niepalnej, spoczniki o szerokości 120 cm, szerokość klatki chodowej 120 cm. Druga klatka schodowa spocznik 123 cm, szerokość klatki schodowej 120 cm.

- k) Okładziny sufitów oraz sufity podwieszane należy wykonywać z materiałów niepalnych lub niezapalnych, nie kapiących i nie odpadających pod wpływem ognia.

Sufit podwieszany zastosowano w pomieszczeniach budynku Urzędu Miasta i Gminy.

- l) Obudowa poziomych dróg ewakuacyjnych w budynkach powinna mieć odporność ogniową zgodną z wymogami przepisów dla ścian działowych (tj. nie mniej niż 15 min. i nierozprzestrzeniające ognia),

W piwnicy budynku Urzędu Miasta i Gminy są zainstalowane na korytarzu kraty metalowe zamykane na klucz w związku z tym należy zapewnić dostęp do klucza, żeby w przypadku zagrożenia pożarowego można otworzyć kraty i udrożnić drogę ewakuacyjną.

Na korytarzu w piwnicy budynku Urzędu Miasta i Gminy nie należy składować przedmiotów np. krzeseł itp., ponieważ spowoduje to zmniejszenie szerokości drogi ewakuacyjnej poziomej – korytarza. Zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami na drogach ewakuacyjnych poziomych – korytarzach, należy zapewnić co najmniej 120 cm szerokości przy ewakuacji do 20 osób oraz 140 cm do ewakuacji powyżej 20 osób.

IV. CHARAKTERYSTYKA ZAGROZEŃ POŻAROWYCH W BUDYNKU URZĘDU MIASTA I GMINY

Zagrożenie pożarowe w poszczególnych częściach obiektu wynika bezpośrednio z ich przeznaczenia oraz magazynowanych materiałów i surowców. Materiałami stwarzającymi zagrożenie pożarowe będą przede wszystkim: papier, tektura, tworzywa sztuczne, materiały drewniane i drewnopodobne oraz materiały tekstylne i inne.

PAPIER

Charakterystyka:

- ciało stałe organiczne,
- podatność na zapalenie zależy od stopnia rozdrobnienia i temperatury,
- temperatura zapalenia - 270÷320 °C,
- spalaniu towarzyszy proces żarzenia,
- proces palenia zbliżony jest do spalania drewna.

DREWNO I MATERIAŁY DREWNOPOCHODNE.

Charakterystyka:

- stan fizyczny - ciało stałe,
- temperatura zapalenia - 290 - 350 °C,
- składa się z celulozy, ligniny, chemielulozy oraz takich składników jak żywice, tłuszcze, garbniki i sole mineralne,
- materiały drewnopochodne (np. płyty wiórowe) pozbawione są żywic oraz tłuszczów,
- spalaniu towarzyszy proces żarzenia.

Proces rozpalania drewna przebiega następująco:

- w temperaturze 110 °C - odparowuje woda i olejki eteryczne,
- w temperaturze 150 °C - utlenia się żywica oraz tlenek węgla,
- w temperaturze 230 °C - następuje powierzchniowe brunatnienie,
- w temperaturze 270 °C - tworzy się węgiel, który ma tendencje do samozapalenia,
- w temperaturze 290 - 350 °C - zwęgla się celuloza i następuje zapalenie się drewna.

POLIETYLEN

Polietylen klasyfikowany jest jako materiał łatwo zapalny.

Charakterystyka:

- tworzywo sztuczne termoplastyczne,
- temperatura topnienia - 120 °C,
- temperatura rozkładu - 180 °C,
- temperatura zapalenia - około 420 °C,
- spalaniu towarzyszy topienie się i skapywanie,
- podczas spalania nie wydziela silnie toksycznych produktów.

POLICHLOREK WINYLU

Tworzywo sztuczne występujące pod różną postacią np. panele ściennie, stolarka okienna, wykładziny podłogowe itp. Temperatura topnienia wynosi ok. 120 °C (mięknie stopniowo od 80 do 200 °C). Temperatura rozkładu wynosi od 160 do 200 °C. Temperatura zapalenia wynosi ponad 580 °C. Klasyfikowany jest jako materiał trudno zapalny. Szczególnie niebezpieczny ze względu na występowanie toksycznych produktów rozkładu i spalania, głównie chlorowodoru.

POLWINIT.

Jest to tworzywo sztuczne uzyskane na bazie polichloroku winylu. Stosowane jest jako izolacje przewodów.

Charakterystyczne właściwości:

- temperatura topnienia wynosi około 150 °C (mięknie stopniowo w przedziale temperaturowym 80 - 150 °C),
- temperatura rozkładu wynosi 160 - 200 °C,
- temperatura zapalenia wynosi ponad 580 °C.

Polwinit klasyfikowany jest jako materiał trudno zapalny. Jest szczególnie niebezpieczny ze względu na występowanie toksycznych produktów rozkładu i spalania, głównie chlorowodoru.

V. ŹRÓDŁA POWSTANIA POŻARU

POŻAR I JEGO CHARAKTERYSTYCZNE CECHY

Z wieloletnich statystyk wynika, że zdecydowana większość pożarów powstaje na skutek niewłaściwego zachowania się człowieka lub zaniechania przez niego wymaganych działań.

5.1. Przyczyny pożarów

Przyczyny pożarów mogą być zróżnicowane, do najczęściej spotykanych zalicza się:

1. Nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym np. płomieniem, zapalkami, papierosami itp.

Przejawy nieostrożności to :

- *porzucanie nie wygaszonych papierosów i zapalek w otoczeniu materiałów palnych,*
- *palenie tytoniu w miejscach podatnych na zapalenie i wybuch,*
- *stosowanie ognia w otoczeniu par cieczy i gazów,*
- *palenie ogniska bez zachowania wymaganych zasad bezpieczeństwa przeciwpożarowego,*
- *wypalanie traw (w tym w pobliżu budynków oraz w pobliżu miejsc parkowania samochodów),*

2. Nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się substancjami łatwopalnymi np.:

- *stosowanie płynów łatwo zapalnych do zmywania różnego rodzaju nieczystości (zmywanie podłóg),*
- *pranie odzieży w benzynie lub innym rozpuszczalniku,*
- *rozpalanie pieców przy użyciu cieczy łatwo zapalnej,*
- *nieostrożne przelewanie cieczy łatwo zapalnej np. w pobliżu ognia i źródła promieniowania cieplnego.*

3. Nieostrożność osób dorosłych przy prowadzeniu prac pożarowo niebezpiecznych np.:

- *niewłaściwe przygotowanie stanowiska pracy do prowadzenia prac spawalniczych, w tym nie przestrzeganie reżimu przewidzianego w instrukcji,*
- *prowadzenie prac remontowo - budowlanych z użyciem ognia w pobliżu materiałów palnych.*

4. Wady urządzeń i instalacji elektrycznych oraz nieprawidłowa ich eksploatacja np.:

- *nieprawidłowo dobrana lub wykonana instalacja elektryczna,*
- *przeciążenie instalacji elektrycznej,*
- *wady i uszkodzenia instalacji i urządzeń,*
- *nie usuwanie wad mających wpływ na awarie w instalacji elektrycznej,*
- *eksploatacja prowizorycznych urządzeń elektrycznych np. tzw. kabłówek z drutem aluminiowym podatnym na złamanie,*
- *eksploatacja punktów świetlnych (żarówek) w małej odległości od materiału palnego,*
- *samowola, niefachowa naprawa instalacji i urządzeń,*
- *regeneracja wkładek topikowych bezpieczników drutem,*
- *stosowanie palnych osłon na punkty świetlne,*
- *zewnętrzne, mechaniczne uszkodzenia instalacji.*

5. Wady elektrycznych urządzeń grzewczych oraz ich nieprawidłowa eksploatacja np.:

- eksploatacja elektrycznych urządzeń grzewczych niesprawnych technicznie lub wykonanych prowizorycznie,
- pozostawienie bez dozoru przenośnych urządzeń grzewczych takich jak grzałki, czajniki, grzejniki, żelazka itp.,
- eksploatacja urządzenia grzejnego bez odpowiedniego zabezpieczenia na palnym podłożu lub w pobliżu materiału palnego.

6. Wady oraz nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych na paliwo stałe, ciekłe i gazowe.

Przykłady:

- niewłaściwy dobór oraz stan techniczny urządzenia grzewczego (pęknięcia, nieszczelności, niewłaściwe podłączenie rur dymowych),
- nie zachowanie wymaganej odległości urządzenia grzewczego od materiału palnego,
- wysypywanie żaru piecowego (szlaki) w miejscu, w którym występują materiały palne,
- uszkodzenie kominów, palenisk, przewodów dymowych i spalinowych,
- występowanie palnych elementów wystroju lub konstrukcyjnych na kanale dymowym,
- niewłaściwa obsługa urządzeń i instalacji na propan- butan w butlach (odległość od źródeł ciepła, nieszczelność itp.),
- suszenie lub przechowywanie materiałów palnych jak odzież, surowce, paliwo, w bliskim sąsiedztwie źródeł ciepła i ognia,
- zbyt intensywny proces spalania w palenisku powodujący wydobywanie się iskier z komina lub zapalenie się sadzy,
- brak nadzoru nad piecami w trakcie procesu spalania.

7. Wady urządzeń mechanicznych oraz nieprawidłowa ich eksploatacja np.:

- nieprawidłowy dobór konstrukcyjny urządzenia mechanicznego np. powodujący stałe, intensywne tarcie, co wiąże się z nagrzewaniem lub iskrzeniem,
- brak konserwacji urządzeń np. łożysk , powodujący nagrzanie materiału przyległego,
- pozostawienie maszyn i urządzeń lub aparatury w czasie pracy bez fachowego nadzoru,
- brak konserwacji instalacji wentylacyjnej i klimatyzacyjnej.

8. Wady procesów oraz nie przestrzeganie reżimów technologicznych, np.:

- niewłaściwy dobór urządzeń i instalacji (wytrzymałość, średnica, ciśnienie itp.),
- niewłaściwe dozowanie łatwo zapalnej cieczy w urządzeniu,
- nadmierne podgrzewanie pojemników z płynami łatwo zapalnymi,
- pozostawienie bez dozoru pracujących urządzeń technologicznych,
- przekraczanie reżimu technologicznego, a w szczególności takich parametrów jak temperatura , ciśnienie,

- *nieszczelność aparatury i urządzeń powodujących wyciek cieczy,*
- *samodzielne usuwanie elementów automatyki sterowania i kontroli pracy urządzenia.*

9. Nieprawidłowe magazynowanie substancji niebezpiecznych np.:

- *niewłaściwe składowanie materiałów i surowców mogących wchodzić z sobą w reakcje chemiczną, bądź też reagujących na ciepło, światło, wilgoć,*
- *przechowywanie materiałów palnych (cieczy) w nieszczelnych naczyniach, bądź też podatnych na stłuczenia.*

10. Samozapalenie się materiałów.

Samozapalenie występuje na skutek zachodzących procesów biochemicznych w materiale podatnym na takie czynniki . Proces ten powoduje samonagrzewanie i w konsekwencji często prowadzi do samozapalenia. Samozapaleniu ulegają materiały zaolejone np. czyściwo, mające swobodny dopływ powietrza, substancje zawilgocone, takie jak węgiel lub miął węglowy.

11. Wyładowania elektryczności.

Wyładowania elektryczności dzielą się na:

- *wyładowania elektryczności atmosferycznej (pioruny),*
- *wyładowania elektryczności statycznej.*

Wyładowania atmosferyczne mogą prowadzić do wypadków śmiertelnych. Na wyładowania tego typu narażone są wolno stojące, wysokie obiekty i drzewa. Powstałym wskutek wyładowań atmosferycznych pożarom można zapobiec tylko zakładając właściwie wykonanie instalacje odgromowe.

Elektryczność statyczna polega na powstawaniu ładunków elektrycznych na częściach maszyn, instalacjach, pasach transmisyjnych itp. miejscach, gdzie występuje stykanie się i rozdzielanie różnych ciał, tarcie, przelewanie, przewijanie, stosowanie odzieży i obuwia z tworzywa sztucznego. Zjawiska te mogą powodować powstanie wyładowań elektryczności statycznej. Zapobiegać temu zjawisku możemy poprzez uziemianie różnego rodzaju maszyn, zbiorników i instalacji.

12. Podpalenia.

Najczęściej podpalenia powstają w wyniku:

- *chęci ukrycia nadużyć finansowych,*
- *zatarcia śladów po innym przestępstwie,*
- *potrzeby uzyskania odszkodowania,*
- *choroby psychicznej, tzw. piromanii.*

13. Inne przyczyny pożarów.

Należy do nich zaliczyć:

- *iskry powstające w wyniku szlifowania,*
- *stosowanie iskrzących urządzeń, odzieży, obuwia w obszarach i pomieszczeniach zagrożonych wybuchem,*
- *stosowanie iskrzących narzędzi w obszarach zagrożonych wybuchem,*
- *huragany, powodzie, inne klęski żywiołowe.*

5.2. Drogi rozprzestrzeniania się pożaru

Z chwilą powstania pożaru będzie się on rozwijał w kierunku ciągów powietrza wytworzonych przez urządzenia mechaniczne, a mianowicie wentylacje mechaniczną lub w wyniku powstania wentylacji grawitacyjnej poprzez otwarcie drzwi lub okien.

Każdy pożar, który nie został ugaszony w zarodku przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego, w sprzyjających warunkach i okolicznościach będzie szybko się rozprzestrzeniał.

Na szybkie rozprzestrzenianie się powstałego pożaru i wynikające stąd niebezpieczeństwo mają wpływ następujące czynniki:

- zwartość zabudowy,
- palność elementów budynków, w tym odporność ogniowa elementów konstrukcyjnych,
- palność wykładzin podłogowych, okładzin ściennych i sufitowych,
- niewłaściwe składowanie materiałów (składowanie przedmiotów i materiałów łatwo zapalnych w pomieszczeniach nie wydzielonych pożarowo, materiałów i substancji wykazujących tzw. powinowactwo chemiczne),
- brak porządku i czystości,
- późne zauważenie powstałego pożaru, szczególnie w porze nocnej, przy braku dozoru,
- opóźnione wszczęcie alarmu pożarowego i opóźnione zaalarmowanie jednostek straży pożarnej (brak środków alarmowania),
- brak lub zły stan techniczny podręcznego sprzętu gaśniczego,
- brak lub niedostateczne zaopatrzenie wodne,
- znaczna odległość obiektu od strażnicy lub zły stan dróg dojazdowych oraz ograniczona wydolność dróg dojazdowych w okresie szczytowego natężenia ruchu,
- niewłaściwe postępowanie pracowników w przypadku powstania pożaru, brak znajomości zasad alarmowania oraz sposobu użycia podręcznego sprzętu gaśniczego,
- niewłaściwe prowadzenie akcji gaśniczej,
- brak nadzoru przeciwpożarowego,
- wiatr lub przeciągi powstające wewnątrz pomieszczeń wskutek otwarcia drzwi, wybicia okien itp. które przenoszą iskry, płonące części materiałów oraz zwiększają dopływ tlenu do ogniska pożaru.

5.3. Zapobieganie możliwości powstania pożaru

Do podstawowych obowiązków wszystkich użytkowników budynku Urzędu Miasta i Gminy oraz osób prowadzących jakąkolwiek działalność na jego terenie należy zapobieganie możliwości powstania pożaru. W tym celu konieczne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów/Dz. U. nr 109 poz. 719. /.

Zgodnie z ww. przepisami w celu zapewnienia bezpiecznej eksploatacji obiektu należy między innymi:

1. Zapewnić prawidłowe warunki ewakuacji ludzi, tj.:
 - oznakować zgodnie z PN-92/N-01256/02 drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji.
 - utrzymać drożność dróg ewakuacyjnych,

Zabrania się:

- składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji,
 - ustawiania na schodach, korytarzach i w przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację,
 - zamykania drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
 - ograniczania dostępu do wyjść ewakuacyjnych.
2. Wywiesić w widocznym miejscach (hol wejściowy, korytarze, pomieszczenia obsługi w pobliżu środków łączności) instrukcje postępowania na wypadek powstania pożaru oraz wykaz telefonów alarmowych.
 3. Oznakować zgodnie z PN:
 - miejsca ustawienia sprzętu gaśniczego,
 - kierunki dróg oraz wyjścia ewakuacyjne,
 - lokalizację przeciwpożarowego wyłącznika prądu elektrycznego,
 - lokalizację głównego zaworu gazowego,
 - lokalizację miejsc składowania materiałów niebezpiecznych pożarowo - jeżeli będą gromadzone.
 - usytuowanie wewnętrznych hydrantów,

Szczegółowe rozmieszczenie oznakowania w obiekcie zawarte jest w załączniku do niniejszej Instrukcji.

4. Instalacje i urządzenia techniczne użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji. Eksploatacja urządzeń i instalacji mogących być przyczyną pożaru jest zabronione.

5. Jeśli w obiekcie odbywał się będzie proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego usuwać zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych z częstotliwością:
 - od palenisk opalanych paliwem stałym - co najmniej 4 razy w roku,
 - od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym - co najmniej dwa razy w roku,
 - od palenisk kuchni żywienia zbiorowego - co najmniej raz w miesiącu.
6. Urządzenia elektryczne ustawiać na podłożu niepalnym.
7. Na osłony punktów oświetleniowych stosować materiały niepalne lub trudno zapalne jeżeli są umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m. od powierzchni żarówki.
8. Oprawy oświetleniowe oraz osprzęt instalacji elektrycznej instalować na podłożu niepalnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
9. Nie rozgrzewać za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze.
10. Zapewnić prawidłowe warunki magazynowania materiałów niebezpiecznych pożarowo, to jest: materiały palne przechowywać w odległości nie mniejszej niż 0,5 m. od:
 - urządzeń elektrycznych i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100°C,
 - linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających i przewodów odprowadzających instalacji odgromowej.

VI. SPOSOBY PODDAWANIA PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIĄ KONSERWACYJNYM STOSOWANYCH URZĄDZEŃ PRZECIWOŻAROWYCH I INSTALACJI TECHNICZNYCH

6.1. Urządzenia przeciwpożarowe

Urządzenia przeciwpożarowe – rozumie się przez to urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których lub przy których są zainstalowane, a w szczególności:

- stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające,
- urządzenia wchodzące w skład systemu sygnalizacji pożarowej,
- urządzenia wchodzące w skład systemu dźwiękowego systemu ostrzegawczego,
- instalacje oświetlenia ewakuacyjnego,
- hydranty, zawory hydrantowe,
- pompy w pompowniach przeciwpożarowych,
- przeciwpożarowe kłapy odcinające,
- urządzenia oddymiające,
- drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania.

Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnością konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.

Gaśnice przenośne:

Zaleca się wykonywanie regularnej kontroli wzrokowej, która powinna sprawdzić czy gaśnica:

- znajduje się w miejscu do tego przeznaczonym,
- jest nie zastawiona i ma czytelną instrukcję obsługi,
- nie jest w sposób widoczny uszkodzona,
- ciśnieniomierze w zakresie działania
- czy gaśnica jest odpowiedniego typu i wielkości napełnienia

W zakresie konserwacji technicznej należy między innymi wykonać i sprawdzić:

- czytelność, kompletność i prawidłowość napisów,
- stan węży i zabezpieczeń,
- terminy przypadających kontroli zbiorników ciśnieniowych,
- elementy z tworzywa sztucznego, czy nie są uszkodzone,
- ciężar lub objętość środka gaśniczego,
- sprawdzić czy środek gaśniczy nadaje się do ponownego wykorzystania,
- sprawdzić uchwyt gaśnicy - czy nie jest uszkodzony i dobrze przytwierdzony.

Usterki stwierdzone podczas konserwacji należy usunąć, a uszkodzone elementy wymienić na takie same jakie były w dokumentacji świadectwa CNBOP.

Naprawy wykonuje się wtedy, gdy zasadnicze elementy gaśnicy takie jak, prądownica, głowica, zawory uległy zniszczeniu.

Informacje dotyczące konserwacji powinny być umieszczone na etykiecie, która nie powinna zakrywać żadnych napisów producenta i powinna być rozpoznawalna. Na etykiecie powinny być podane następujące informacje:

- rodzaj konserwacji (przeгляд, konserwacja, remont),
- nazwa i adres jednostki konserwującej,
- znak bezspornie identyfikujący osobę wykonującą usługę,
- data (rok, miesiąc) konserwacji.

Niedopuszczalne są naprawy zbiorników, a także zaworów bezpieczeństwa.

Za podstawowe zadania przy remoncie gaśnic należy uznać:

- całkowite zdemontowanie gaśnicy na części składowe,
- wykonanie próby ciśnieniowej na zbiorniku,
- sprawdzenie za pomocą sondy świetlnej wewnątrz zbiornika - czy są ślady korozji lub inne uszkodzenia,
- poddać głowice, zawory, węże działaniu ciśnienia równego ciśnieniu próbnemu zbiornika.

Zbiorniki nieoznakowane nie powinny być remontowane lecz wycofane - złomowane.

Wymagania dla instalacji hydrantów wewnętrznych:

Coroczne przeglądy i konserwacje - przeglądy i konserwacja powinny być przeprowadzone przez osobę kompetentną.

Osoba kompetentna – to osoba z niezbędnym przeszkoleniem i doświadczeniem oraz dostępnym do wymaganych narzędzi, wyposażenia i informacji, instrukcji i wiedzy o specjalnych procedurach zalecanych przez producentów, zdolna do wykonywania konserwacji i napraw zgodnie z niniejszą normą. Sprawdzenie należy rozpocząć od węża. Wąż hydrantu powinien być całkowicie rozwinięty (nie powinien wykazać oznak uszkodzeń, zniekształceń, zużycia czy pęknięć) i poddany ciśnieniu.

Jeżeli stwierdzimy, że wąż posiada uszkodzenia powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze.

Następnie należy sprawdzić czy:

- urządzenie nie jest zastawione, uszkodzone (skorodowane lub przeciekające),
- mocowania do ściany są odpowiednie do ich przeznaczenia i pewnie zamontowane,
- wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie wskaźnika przepływu oraz miernika ciśnienia),
- miernik ciśnienia (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym,
- zwijadło węzowe obraca się lekko w obu kierunkach;
- dla ręcznych zwijadeł, zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo,
- dla zwijadeł automatycznych, praca zaworu automatycznego jest prawidłowa oraz czy praca dodatkowego serwisowego zaworu odcinającego jest właściwa,
- stan przewodów rurowych zasilających w wodę jest właściwy, szczególną uwagę zwrócić na odcinki elastyczne czy nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia,
- miejsce umieszczenia jest wyraźnie oznakowane;

W przypadku występowania uszkodzenia, którego nie można od razu usunąć i konieczne są poważniejsze naprawy, hydrant powinien być oznakowany „USZKODZONY” i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym Burmistrza lub osobę przez niego wyznaczoną.

Okresowe przeglądy i konserwacje wszystkich węży - co 5 lat węże powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji zgodnie z EN 671-1 i/lub EN 671-2.

Dokumentowanie przeglądów i konserwacji - po przeglądzie i przeprowadzeniu niezbędnych pomiarów hydrantu wewnętrzne powinny być przez kompetentne osoby oznakowane „SPRAWDZONE”. Osoby odpowiedzialne powinny przechowywać trwałe zapisy o wszystkich przeglądach, kontrolach i testach. Zapis taki powinien zawierać:

- datę (miesiąc i rok) przeglądu i testów,
- wyniki testów,
- wykaz i datę zainstalowania części zamiennych,
- dodatkowe testy do wykonania, jeśli są wymagane,
- datę (miesiąc i rok) następnego przeglądu i testów,
- wykaz wszystkich hydrantów wewnętrznych.

6.2. Instalacje techniczne

Instalacje i urządzenia techniczne będące na wyposażeniu obiektu, powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać wymaganiom technicznym określonym w Polskich Normach oraz przepisach szczegółowych. Jednocześnie należy je użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji.

Przedmiotowy budynek wyposażony jest w następujące wewnętrzne instalacje techniczne:

Instalacje elektroenergetyczne

- a) *pomiary napięć i obciążeń* powinny być przeprowadzane raz na pięć lat,
- b) *sprawdzenie skuteczności działania środków ochrony przeciwporażeniowej, pomiar rezystancji uziemień roboczych i ochronnych oraz sprawdzenie ciągłości przewodów ochrony przeciwporażeniowej* - raz na pięć lat,
- c) *pomiar rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji wg rzeczoznawców SEP w pomieszczeniach zaliczanych do grupy produkcyjno magazynowych oraz do kategorii zagrożenia ludzi wskazane jest wykonywanie badań stanu izolacji przewodów elektrycznych raz na 5 lat,*

Przebieg instalacji powinien obejmować w szczególności:

- o Oględziny, podczas których należy sprawdzić:
 - *stan widocznych części przewodów i ich zamocowania,*
 - *stan dławików w miejscu wprowadzenia przewodów do skrzynek przyłączeniowych, odbiorników energii elektrycznej i osprzętu,*
 - *stan osłon przed uszkodzeniami mechanicznymi przewodów,*
 - *stan ochrony przeciwporażeniowej,*
 - *gotowość ruchową urządzeń zabezpieczających automatyki i sterowania,*
 - *stan napisów informacyjnych i ostrzegawczych oraz oznaczeń, a także ich zgodność z dokumentacją techniczną,*
- o Pomiary i próby eksploatacyjne.
- o Sprawdzenie stanu technicznego i pomiary skuteczności ochrony przeciwporażeniowej.
- o Pomiary rezystancji izolacji.
- o Konserwacja i naprawy.

Budynek Urzędu Miasta i Gminy z uwagi na przeznaczenie oraz kubaturę musi posiadać przeciwpożarowy wyłącznik prądu zlokalizowany w miejscu łatwo dostępnym, przy wejściu głównym lub złączu i musi być odpowiednio oznakowany.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu powinien odcinać dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Instalacja piorunochronna (odgromowa) - powinna być poddawana badaniom technicznym raz na pięć lat.

Urządzenie piorunochronne składa się ze zwodów, przewodów odprowadzających, przewodów uziemiających i uziomów. Urządzenia te podlegają obowiązkowi przeprowadzania badań.

Obiekt powinien mieć metrykę urządzenia piorunochronnego oraz protokoły badania tego urządzenia.

Zależnie od rodzaju i przeznaczenia urządzenia piorunochronnego badania powinny obejmować jedną lub więcej z następujących czynności:

- a) ogłędziny części nadziemnej polegające na sprawdzeniu zgodności z wymogami normy rozmieszczenia poszczególnych elementów urządzenia piorunochronnego oraz na sprawdzeniu wymiarów i rodzajów połączeń elementów sztucznych,
- b) sprawdzenie ciągłości połączeń części nadziemnej, które należy wykonać za pomocą omomierza lub mostka do pomiaru rezystancji, przyłączonego z jednej strony do zwodów z drugiej do przewodu uziemiającego na wybranych losowo gałęziach urządzenia,
- c) pomiar rezystancji uziemienia, który należy wykonać mostkiem do pomiaru uziemień lub metodą techniczną,
- d) sprawdzenie stanu uziomów po ich odkopaniu polegające na losowym wybraniu co najmniej 10% połączeń przewodu uziemiającego z uziomem, odkopaniu go i sprawdzeniu stanu skorodowania.

Instalacja wentylacyjna – wymagania odnośnie instalacji wentylacyjnej określone są w PN-83/B-0340. Wentylacja w budynkach mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej.

Instalacja telefoniczna – przewidziana jest do alarmowania jednostek ratowniczo-gaśniczych na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia. Użytkownicy aparatów telefonicznych powinni mieć umieszczony w pobliżu aparatu „Wykaz telefonów alarmowych”.

UWAGA !

Za okresowe przeglądy i konserwację instalacji i urządzeń technicznych zlokalizowanych w obiekcie odpowiada właściciel.

Eksploatacja urządzeń i instalacji, których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania ognia jest zabronione.

VII. ZABEZPIECZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM.

1. W przypadkach zamiaru prowadzenia w pomieszczeniach prac niebezpiecznych pod względem pożarowym lub wybuchowo niebezpiecznych, a w szczególności takich jak :
 - prace remontowo budowlane związane z użyciem ognia otwartego, prowadzone wewnątrz pomieszczeń, na przyległym do nich terenie i placach składowych na /w/ których występują materiały palne lub które posiadają konstrukcję palną,
 - prace związane ze stosowaniem aparatów i urządzeń do cięcia i spawania metali,
 - prace malarsko-lakiernicze i impregnacyjne wykonywane przy użyciu wyrobów łatwo zapalnych,
 - prace wymagające użycia klejów o właściwościach pożarowych /wybuchowych/

Wykonawca przed rozpoczęciem tych prac jest zobowiązany:

- ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
 - ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzenienia się pożaru lub wybuchu,
 - wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy,
 - sporządzić protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac według załącznika znajdującego się w niniejszej instrukcji.
2. Rozpoczęcie prac pożarowo niebezpiecznych może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu przez wykonawcę pisemnego zezwolenia na ich przeprowadzenie od Zarządzającego Obiektem.
Wzór zezwolenia określa załącznik umieszczony w niniejszej instrukcji.
 3. Do przestrzegania postanowień instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac pożarowo-niebezpiecznych, pracownicy nadzorujący przebieg tych prac oraz użytkownicy powierzchni, gdzie prace są prowadzone.
 4. Postanowienia instrukcji obowiązują także wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm zewnętrznych /osób prawnych i fizycznych/ wykonujących prace niebezpieczne pod względem pożarowym na terenie obiektu.
 5. Obowiązek zapoznania pracowników oraz firm, o których mowa w pkt. 3 i 4 z treścią instrukcji należy do Burmistrza lub osobę przez niego wyznaczoną zatrudniającego tych pracowników i zawierającego umowy dotyczące wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym. Postanowienia niniejszej instrukcji powinny stanowić integralną część umów dotyczących realizacji w/w prac.
 6. Postanowienia zawarte w instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych, dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

WYTYCZNE ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM.

1. Przygotowanie pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym polega na:
 - usunięciu z pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace wszelkich materiałów palnych,
 - odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych,
 - zabezpieczenie np. przed działaniem odprysków spawalniczych wszelkich materiałów i urządzeń palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi,
 - sprawdzeniu czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
 - uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp., znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
 - zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z palną izolacją o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami poż. niebezpiecznymi,
 - sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych,
 - przygotowaniu w miejscu dokonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym m.in.: napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego, elektrod itp., materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac, podręcznego sprzętu gaśniczego,
 - zapewnieniu stałej drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.
2. Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:
 - na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy danej zmiany,
 - zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych /lub innych dopuszczonych/, szczelnych opakowaniach,
 - pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
 - po zakończeniu prac wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,

- ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
 - prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach /urządzeniach/ zagrożonych wybuchem, lub pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w pomieszczeniu nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
3. Miejsce wykonywania prac pożarowo-niebezpiecznych należy wyposażyć w podręczny sprzęt gaśniczy w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru.
 4. Po zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w budynku, pomieszczeniach oraz w pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt /np. spawalniczy/ został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyte zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.
 5. Prace niebezpieczne pod względem pożarowym powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające wymagane kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
 6. Butle ze sprężonymi gazami mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.
 7. W przypadku prowadzenia prac spawalniczych na wysokości, butli z gazem palnym nie należy ustawiać w rejonie bezpośredniego oddziaływania spadających rozprysków spawalniczych.

Burmistrz lub osoba przez niego upoważniona do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, powinien w szczególności:

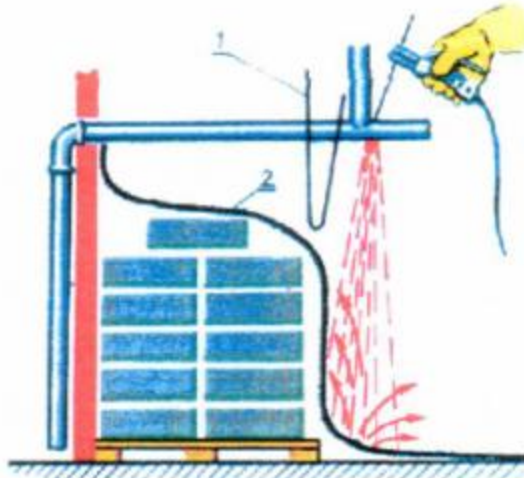
- znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,
- dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac pożarowo-niebezpiecznych wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia pomieszczeń, lub stanowisk, przewidziane w protokole zabezpieczenia prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,
- sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac pożarowo-niebezpiecznych oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastowe usunięcie stwierdzonych niedociągnięć,
- wstrzymywać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,
- brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub terenu po zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych,

Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy w szczególności:

- sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzenienia pożaru,
- ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w protokóle i zezwoleniu na prowadzenie prac,
- znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pod względem pożarowym ściśle przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,
- rozpoczynanie prac pożarowo-niebezpiecznych tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem pracy,
- poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac pożarowo- niebezpiecznych,
- przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
- meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia ugaszonego w czasie wykonywania czynności,
- dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas wykonywania prac pożarowo-niebezpiecznych nie zainicjowano pożaru,
- wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności pożarowo-niebezpiecznych.

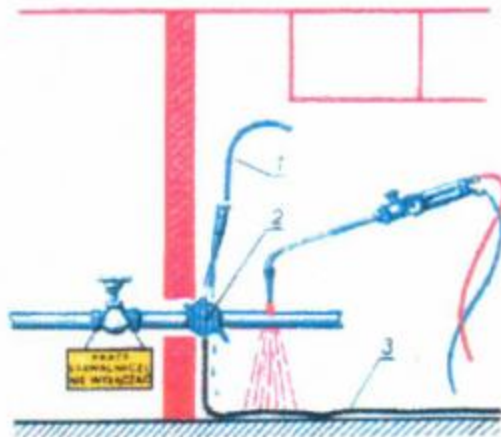
Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo:

- 1 – ekran
- 2 – blacha lub koc gaśniczy

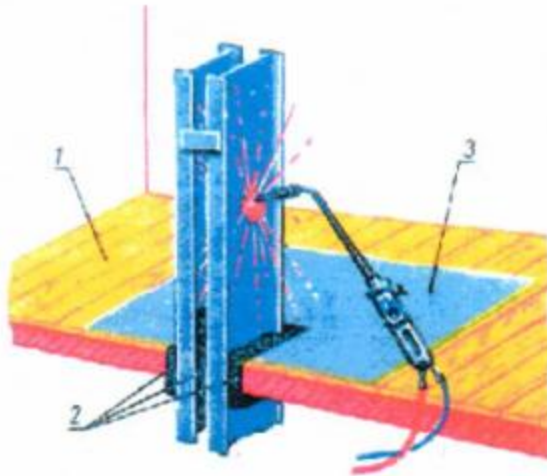
Wszelkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń, pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału:

- 1 – przewody doprowadzające wodę
- 2 – zwoje sznura
- 3 – koc gaśniczy

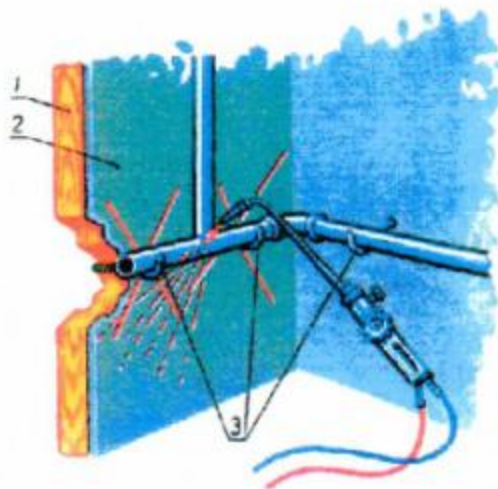
Sposób prawidłowego zabezpieczenia metalowego elementu konstrukcji, przechodzącego przez drewniany strop:

- 1 - drewniany strop
- 2 - szczeliwo
- 3 - koc gaśniczy

Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu bezpośrednio od płomienia lub na drodze przewodnictwa cieplnego, stykające się z materiałami palnymi, należy zdemontować lub skutecznie chłodzić:

- 1 - palna ściana
- 2 - niepalna wykładzina
- 3 - haki podtrzymujące instalacje

VIII. PRZECIWOŻAROWE ZNAKI BEZPIECZEŃSTWA I EWAKUACJI

Zapewnienie możliwości ewakuacji oznacza nie tylko istnienie w każdym obiekcie dróg ewakuacyjnych o parametrach pozwalających na bezpieczne opuszczenie przez ludzi strefy objętej lub zagrożonej pożarem, lecz również takie oznakowanie tych dróg, które umożliwi ich bezbłędną identyfikację w czasie ewakuacji. Dochodzi do tego konieczność odpowiedniego wskazania drogi prowadzącej na drogę ewakuacyjną w tych pomieszczeniach, w których wymagane są co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne.

Wymagania te określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowych budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719).

Przy doborze i rozmieszczeniu pożarniczych i ewakuacyjnych znaków bezpieczeństwa w budynku należy uwzględnić ww. przepisy oraz ustalenia poniższych norm:

- PN-65/M-51520. Sprzęt pożarniczy. Pożarnicze tablice informacyjne.
- PN-92/N-01256/01. Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
- PN-92/N-01256/02. Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja,

W szczególności należy uwzględnić następujące zasady:

- w każdym miejscu na drodze ewakuacyjnej, w której może pojawić się wątpliwość co do kierunku ewakuacji, powinien być widoczny znak ewakuacyjny,
- znaki ewakuacyjne i inne oznakowania systemu fotoluminescencyjnego powinny być tak usytuowane w stosunku do źródeł światła, by zapewniało ono ich dostateczną luminację, należy dążyć do umieszczania znaków możliwie blisko źródeł światła,
- podświetlane znaki wskazujące kierunki ewakuacji oraz oświetlenie przeszkodowe, służące uwidocznieniu przeszkód wynikających z układu budynku albo drogi komunikacyjnej lub też sposobu użytkowania budynku, należy stosować w pomieszczeniach użytkowanych przy zgaszonym oświetleniu podstawowym,
- pożarnicze znaki bezpieczeństwa oraz informacyjne należy stosować w sposób umożliwiający ich natychmiastowe dostrzeżenie - zaleca się ich stosowanie prostopadle do kierunku ruchu człowieka,

Proponowane rozmieszczenie znaków bezpieczeństwa i znaków ewakuacyjnych na terenie opisywanego budynku Urzędu Miasta i Gminy, zostało przedstawione na załączonych rzutach graficznych obiektu.

IX. WYTYCZNE W ZAKRESIE PRZEPROWADZENIA EWAKUACJI OSÓB I MIENIA

9.1. Zasady organizacji ewakuacji

Reakcje ludzi na bezpośrednie zagrożenie powodowane pożarem stanowią jeden z podstawowych problemów rzutujących na sprawność akcji ewakuacyjnej, stąd znajomość tych reakcji jest niezbędna dla osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ludzi ewakuowanych. Sytuacja decyduje o stosunku ludzi do ognia. Na co dzień przepisy pożarowe są często bagatelizowane, co może być przyczyną groźnego w skutkach pożaru. Z chwilą jednak powstania pożaru dają znać o sobie poczucie strachu i potrzeba zwalczania jego źródła. W przypadku szybkiego rozprzestrzeniania się pożaru ludzie, którzy będą znajdować się w strefie zagrożonej mogą łatwo wpaść w panikę, która jest dość typowym zjawiskiem stwarzających jedno z największych niebezpieczeństw człowieka.

Najczęstszymi warunkami sprzyjającymi powstaniu paniki są:

- duże zbiorowisko ludzi,
- realne lub wyobraźalne zagrożenie,

Człowiek w dużym zbiorowisku jest bardziej podatny na przyjmowanie stanów emocjonalnych innych ludzi, więc strach rozszerza się wtedy z dużą szybkością, a ludzie nie są skłonni kontrolować źródła strachu ani wielkości zagrożenia. Człowiek posiada z reguły aktywne nastawienie do otaczającego go świata zjawisk i rzeczy, więc jeżeli nie może usunąć źródła niebezpieczeństwa wówczas jego aktywność przejawia się w ucieczce. Podstawowe stany emocjonalne w takich sytuacjach to obawa i lęk, czasami przerażenie.

Każda z osób, która znajdzie się w strefie zagrożenia, może indywidualnie podjąć decyzję nagłego opuszczenia obiektu, a przeciwdziałanie takiemu zachowaniu jest trudne, bądź niemożliwe.

Organizacja ewakuacji, jak każde inne działanie zorganizowane powinna się składać z następujących po sobie etapów uporządkowanych według zależności następnego od poprzedzającego.

Alarm o niebezpieczeństwie /zagrożeniu pożarowym/ powinien być ogłoszony wszelkimi możliwymi środkami. Alarmowanie, osób pozostających w pomieszczeniach budynku Urzędu Miasta i Gminy, winno być przeprowadzane w taki sposób, aby nie powodować paniki. Kierujący akcją ewakuacyjną winien pamiętać, aby podejmować decyzję w sposób zdecydowany i realizować ją konsekwentnie. Kierować strumienie ewakuowanych ludzi w kierunku najbliższego wyjścia ewakuacyjnego z obiektu.

Osobom, którym w czasie pożaru lub działań ewakuacyjnych przytrafiły się oparzenia lub innego rodzaju rany należy pomóc w opuszczeniu obiektu.

Z chwilą przybycia jednostek ratowniczo - gaśniczych kierowanie akcją ewakuacyjną obejmuje dowódca przybyły pierwszy do pożaru.

9.2. Podstawy prowadzenia prawidłowej ewakuacji

W przypadku wystąpienia na terenie budynku Urzędu Miasta i Gminy, zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji, decyzję o jej podjęciu wydaje Burmistrz lub osoba/-y zastępująca/-ce go w pełnieniu obowiązków bądź przez niego upoważniona. Decyzja ta musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania pomieszczeń, a także musi określać drogi ruchu i rejon dla osób ewakuowanych.

Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:

Niezwłocznie powiadomić głosem wszystkie osoby przebywające w pomieszczeniach obiektu o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji.

Kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji poszczególnych osób lub grup.

Ponadto kierujący akcją ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określając w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuacji.

W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia, oraz z pomieszczeń z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Pojedyncze osoby lub strumień ludzi należy kierować najkrótszą drogą do wyjścia prowadzącego bezpośrednio na zewnątrz obiektu, zgodnie z umieszczonymi w lokalu ewakuacyjnymi znakami bezpieczeństwa.

Dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej /z różnych względów/ zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.

Ludzi odciętych od dróg wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków ewakuować na zewnątrz przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek straży pożarnej.

Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie - sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez silnie zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.

Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi.

Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów. Należy wykorzystać wszystkie sprawne fizycznie osoby nadające się do demontażu i ewakuacji oraz sprzęt przybyłych na miejsce jednostek ratowniczych z zewnątrz.

Po zakończeniu ewakuacji osób należy dokładnie sprawdzić, czy wszyscy ludzie opuścili pomieszczenia. Przy niezgodności stanu osobowego ludzi ewakuowanych z ilością osób przebywających w obiekcie, należy natychmiast fakt ten zgłosić jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponownie

sprawdzenie pomieszczeń. W przypadku przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący jej przebiegiem, zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się dowódcy przybyłej jednostki ratowniczej z zewnątrz.

Obowiązkiem osób przebywających w obiekcie na wypadek ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego jest:

- przerwać natychmiast wykonywane zajęcia,
- opuścić pomieszczenia, udając się w kierunku wskazanym przez prowadzącego ewakuację lub zgodnie z kierunkiem oznaczonym tablicami informacyjnymi,
- w czasie trwania ewakuacji zachować ciszę i spokój, nie ulegać panice,
- nie wolno zatrzymywać się ani poruszać w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji,
- ułatwiać przechodzenie działającym strażakom.

9.3. Sposoby prowadzenia ewakuacji

Ewakuację indywidualną przewiduje się w stosunku do osób, które nie są zdolne do samodzielnego opuszczenia zagrożonego pożarem pomieszczenia, lub budynku poprzez:

- wyprowadzenie przez jedną osobę

Wyprowadzenie poszkodowanego stosuje się do osób, które posiadają ograniczoną zdolności poruszania się – samodzielną. Są to przeważnie starsze, utykające, poruszające się przy pomocy laski, niewidome i inne. Pomoc polega w zasadzie na podtrzymywaniu poszkodowanego przez ratownika. Poszkodowany porusza się na własnych kończynach dolnych przenosząc częściowo swój ciężar ciała na ratownika. Metoda wyprowadzania poszkodowanego przez jednego ratownika polega na tzw. ujmowaniu ewakuowanego pod rękę. Ewakuowany, część swego ciężaru ciała przenosi na ciało ratownika przez zwisanie za pomocą jednej ręki. Ratownik jedną ręką trzyma za nadgarstek ręki ewakuowanego obejmującej za szyję ratownika, drugą zaś ręką podtrzymuje ciało ewakuowanego w okolicy pasa i pachy.

Wyprowadzanie poszkodowanego przez jedną osobę.

- wyprowadzenie przez dwie osoby

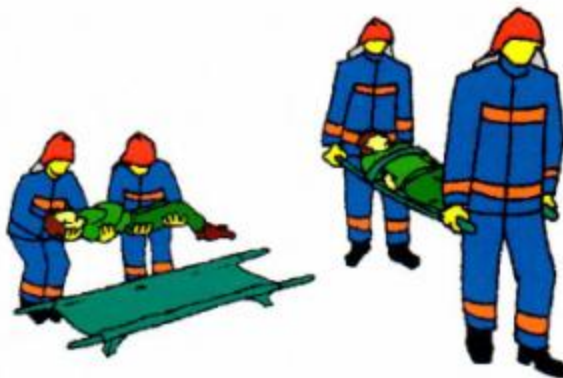
Metoda polega na tym, że poszkodowany obejmuje swoimi kończynami górnymi szyję ratowników. Ratownicy z kolei ręce ewakuowanego przytrzymują za nadgarstki. Ratownicy rękami (wewnętrznymi w stosunku do ewakuowanego) podtrzymują ciało poszkodowanego w okolicy pasa. Poszkodowany może nawet cały ciężar swojego ciała przenieść na ciało ratownika, a nogami nieznacznie dotykać podłogi.

Wyprowadzanie poszkodowanego przez dwóch ratowników

- wyniesienie na noszach

Wynoszenie poszkodowanych na noszach, dokonujemy przy pomocy dwóch osób. Po ułożeniu poszkodowanego na noszach, należy go przypiąć pasami lub innymi dostępnymi sposobami, tak aby pozycja poszkodowanego umieszczonego na noszach była możliwie jak najbardziej stabilna. Przypięcie poszkodowanego daje gwarancję bezpieczeństwa w ruchu po drogach ewakuacyjnych poziomych, a w szczególności pionowych.

Wynoszenie poszkodowanych na noszach

- przenoszenie przez dwie osoby chwytem „kończynowym”

W przypadku gdy osoba jest w stosunkowo dobrym stanie i nie choruje na choroby wewnętrzne lub nie jest po operacji, a jedynie ogólnie osłabiona, o utrudnionej sprawności ruchowej itp.- ewakuujemy ją chwytem kończynowym. Przenoszenie polega na tym, że jedna osoba chwyta poszkodowanego pod pachy głowę opierając o przednią część tułowia, natomiast druga osoba chwyta za kończyny dolne w okolicach kolan. Kończyny poszkodowanego są rozwarłe i znajdują się na wysokości bioder drugiego ratownika. Ratownicy niosą poszkodowanego nogami do przodu.

Przenoszenie poszkodowanych chwytem „kończynowym”

- przenoszenie przez dwie osoby metodą „stołeczka ręcznego”

Metodę tę stosuje się w przypadku kiedy poszkodowany nie może samodzielnie poruszać się na nogach, ale ma zdrowe kończyny. Przenoszenie polega na tym, że dwóch ratowników stosuje splecenie rąk, tworząc stołeczek, na którym siada pacjent i obejmuje rękami za szyję ratowników. Ratownicy są lekko zwrócenii do siebie i wnoszą poszkodowanego stawiając ukośnie stopy nóg w kierunku ruchu.

Przenoszenie poszkodowanego przez dwie osoby metodą „stołeczka ręcznego”

- wynoszenie przez dwie osoby chwytem „huśtawkowym”

Metodę tę stosuje się w przypadku, gdy poszkodowany nie może poruszać się o własnych siłach na nogach i ma ograniczone możliwości ruchowe kończyn górnych. Przenoszenie polega na tym, że ratownicy stojąc frontem w kierunku ruchu- chwytają się za ręce, na które siada poszkodowany. Ratownicy drugą parą rąk (wewnętrzną) wykonują wzajemny chwyt na wysokości łokci, o które opiera się plecami poszkodowany.

Przenoszenie chorego przez dwie osoby chwytem „huśtawkowym”

- wynoszenie przez jedną osobę chwytem „strażackim”

Metodę tę stosujemy kiedy poszkodowany ma chore obie kończyny dolne, posiada ogóle osłabienie organizmu. Chwyt polega na odpowiednim ułożeniu poprzecznym ciała poszkodowanego na barku ratownika. Ratujący jedną rękę przekłada pomiędzy nogami poszkodowanego obejmując jedną jego nogę, chwytając za rękę w okolicach nadgarstka i przyciągając rękę do nogi. Ratujący drugą rękę ma wolną, może ją użyć w czasie przenoszenia np. do poprawiania położenia ciała poszkodowanego, a w ruchu po schodach do przytrzymywania się poręczy.

Wynoszenie poszkodowanego przez jedną osobę chwytem „strażackim”.

- wynoszenie przez jedną osobę metodą „na barana”

Przenoszenie to polega na odpowiednim ułożeniu ciała na plecach ratownika. Poszkodowany górnymi kończynami obejmuje szyję ratownika, a głowę nieco do przodu opierając ją o hełm wynoszącego. Ratownik podchwycem pod kolana poszkodowanego- układa pacjenta w takim położeniu, że środek ciężkości ciała poszkodowanego leży na wysokości krzyża ratownika. Pozycja ciała poszkodowanego w czasie ruchu jest lekko pochylona do przodu.

Przenoszenie poszkodowanego przez jedną osobę na „barana”.

- wynoszenie przez jedną osobę chwytem „tłumokowym”

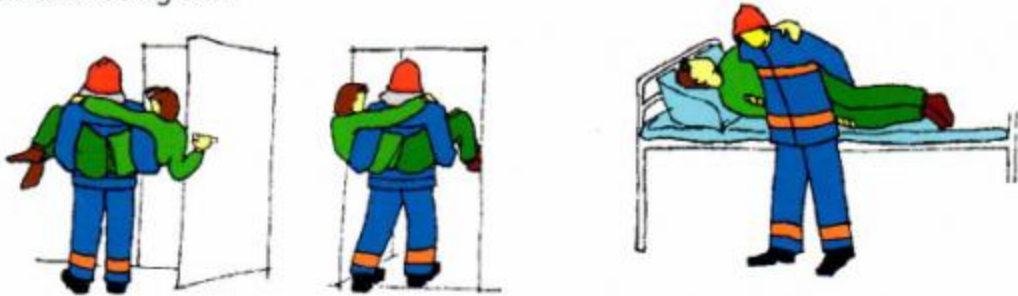
Metodę tę stosujemy w przypadkach , gdy poszkodowany nie może poruszać się o własnych siłach na nogach., natomiast posiada zdrowe kończyny, lub w przypadku kiedy poszkodowany ma chore obie kończyny dolne i posiada ogólne osłabienie organizmu. Ewakuacja poszkodowanego polega na ułożeniu jego ciała na plecach ratownika w ten sposób, by jego nogi zwisały nie dotykając ziemi w granicach 30 cm, ręce obejmując od tyłu oba ramiona ratownika i zwisają swobodnie wzdłuż klatki piersiowej. Ratownik jedną ręką przytrzymuje zwisające ręce pacjenta, a drugą ręką ciało na swoich plecach. Ratownik może ciało pacjenta w czasie ruchu przytrzymywać obiema rękami, lub jedną z rąk używać do przytrzymania się poręczy w ruchu po schodach.

Wynoszenie poszkodowanego przez jedną osobę chwytem „tłumokowym”.

- wynoszenie przez jedną osobę chwytem „kołyskowym”

W pewnych przypadkach dla wnoszenia dzieci, stosuje się tzw. chwyt „kołyskowy”, który polega na tym, że ratownik chwyta ewakuowanego i trzyma go przed lub za sobą w taki sposób, jak wyjmuje się dziecko z kołyski. Należy pamiętać, że ten sposób wymaga od ratownika dużego wysiłku fizycznego w przypadku przenoszenia ciężkich osób. Przeniesienie osoby dorosłej tą metodą jest możliwa jedynie na niewielkie odległości.

Przenoszenie poszkodowanego przez jedną osobę chwytem „kołyskowym”.

Ewakuacja osób stawiających opór fizyczny.

Podczas codziennego użytkowania obiektu wnoszenie poszkodowanego stawiającego czynny opór fizyczny nie ma miejsca. Jednak w przypadku powstania pożaru, wybuch lub innego miejscowego zagrożenia nie można wykluczyć takiej możliwości. Najczęściej spowodowane jest to szokiem wywołanym np. bólem wynikłym z oparzenia, uderzenia, złamania lub innego rodzaju uszkodzenia ciała itp. Podczas obezwładniania i chwytania poszkodowanego stawiającego opór, należy pamiętać o zachowaniu szczególnej ostrożności osobistej, ponieważ poszkodowany często podczas obezwładniania chwyta ratownika za ręce, włosy, gardło, itp. Obezwładnianie poszkodowanego należy dokonywać zdecydowanie, szybko i zręcznie, chwytaki powinny być natychmiastowe, skuteczne bez zbędnego szamotania się, bójek, bez podnoszenia głosu.

Ratowanie poszkodowanych przy pomocy sprzętu ratowniczego jednostek ochrony przeciwpożarowej (Straży Pożarnej).

W zasadzie ewakuację prowadzą pracownicy własnymi siłami i środkami znajdującymi się na wyposażeniu obiektu. Czas ewakuacji jest tak krótki, że do chwili przybycia sił i rzutu straży pożarnej (czas przybycia ok. 5 min.) ewakuacja ludzi z budynku znajdować się powinna w ostatniej fazie. Ale podczas pożaru, wybuchu lub innego miejscowego zagrożenia mogą wystąpić sytuacje i okoliczności, które zakłócają założony przebieg ewakuacji i metody przemieszczania poszkodowanego. Może się też zdarzyć, że pojedyncze osoby lub grupy osób podejmują próbę wyjścia z zagrożonego miejsca na własną rękę udając się w niewłaściwym kierunku i zostają im przez pożar odcięte drogi bezpiecznego ruchu, bądź małe grupy osób nie zdążą wyjść z zagrożonych miejsc w bezpiecznym czasie, a wyjścia ewakuacyjne zostają

odcięte przez pożar. Działania ratownicze w takich przypadkach stają się niemożliwe i nieskuteczne. W takich sytuacjach ewakuację powinny prowadzić za pomocą sprzętu pożarniczego przeszkolone w tym zakresie jednostki Straży Pożarnej w ścisłym współdziałaniu z pracownikami obiektu. Podstawowy sprzęt ratowniczy będący na wyposażeniu lub w dyspozycji jednostek straży pożarnej to przede wszystkim: wory ratownicze, linki ratownicze, aparaty ratownicze, drabiny i podnośniki mechaniczne i hydrauliczne, poduszki i koce ratownicze, oraz coraz częściej sprzęt alpinistyczny. Mając powyższe na uwadze do ewakuacji ludzi z budynku przy wykorzystaniu sprzętu ratowniczego Straży Pożarnej należy wykorzystywać wszelkiego rodzaju okna, a przede wszystkim dach budynku. Ten specyficzny rodzaj ewakuacji wymaga wysokiej dyscypliny. W Instrukcji nie zostaną opisane metody i rodzaje wykorzystania sprzętu ratowniczego, gdyż aparaty i urządzenia wykorzystywane przez zastępy straży pożarnej obsługiwane są przez wyspecjalizowane i wyszkolone grupy ratowników. W tym przypadku należy pamiętać o podporządkowaniu się zaleceniom i poleceniom wydawanym przez strażaków.

WYZNACZA SIĘ JAKO MIEJSCE ZBIÓRKI DO EWAKUACJI
PARKING: przed budynkiem Urzędu Miasta i Gminy oraz zlokalizowany
przy ul. Sierakowskiego, plac przy wyjściu bocznym
z sali konferencyjnym

Na schemacie graficznym stanowiącym integralną część instrukcji
zaznaczono : Miejsce zbiórki osób ewakuowanych z budynku Urzędu
Miasta i Gminy

X. ZADANIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ UŻYTKOWNIKÓW W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej /tekst jednolity Dz. U. Nr 147, poz. 1229/, ochrona przeciwpożarowa obiektu polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem.

Zarządca obiektu lub inni użytkownicy obiektu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową zobowiązani są w szczególności do:

1. Przestrzegania p.poż. wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych.
2. Wyposażenia obiektu w sprzęt pożarniczy oraz oznakowanie go pożarniczymi tablicami informacyjnymi i znakami bezpieczeństwa.
3. Zapewnienia osobom przebywającym w obiekcie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji.
4. Przygotowania obiektu do prowadzenia akcji ratowniczej, ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru,

Uznając odpowiedzialność ustawową, określa się jednocześnie zakres zadań i odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa pożarowego dla wszystkich pracowników. Należy zaznaczyć, że zakres obowiązków służbowych poszczególnych pracowników, poza określeniem charakteru świadczonej pracy, zawiera również obowiązek dbałości o bezpieczeństwo /w tym również przeciwpożarowe/ na zajmowanym stanowisku pracy. Zatem n/w zakres odpowiedzialności za sprawy ochrony przeciwpożarowej dla pracowników należy traktować jako zakres ramowy, służący generalnie do celów szkolenia przeciwpożarowego.

10.1. Obowiązki Burmistrza:

Szczególną odpowiedzialność za stan ochrony przeciwpożarowej ponosi Zarządca Obiektu, który zgodnie z przepisami: ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony ppoż. budynków, innych obiektów budowlanych i terenów - odpowiada za bezpieczeństwo pożarowe obiektu i osób w nim przebywających.

W związku z powyższym Burmistrz odpowiada za:

- znajomość obowiązujących przepisów i instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w zakresie nadzorowanych stanowisk pracy oraz kontrolowanie przestrzegania tych przepisów i instrukcji przez podległych pracowników,

- zapewnienie właściwego zabezpieczenia przeciwpożarowego wynajmowanych pomieszczeń,
- organizowanie bezpiecznej ewakuacji osób i mienia /dot. to również ćwiczeń/,
- organizację szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- usuwanie spostrzeżonych albo wskazanych usterek mogących spowodować rozprzestrzenienie się ognia lub zgłaszanie osobom kompetentnym do ich usunięcia,
- przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych oraz zapobieganie wszelkim zagrożeniom w tym zakresie,
- utrzymywanie w należytym stanie technicznym pomieszczeń oraz instalacji i urządzeń /zapewnienie ich pełnej sprawności technicznej/ m.in.:
 - instalacji elektrycznych
 - instalacji wentylacyjnych
 - prowadzenie dokumentacji dot. przeglądów, konserwacji, remontów oraz urządzeń i instalacji technicznych,
 - znajomość charakterystyki pożarowej materiałów i wyrobów pożarowo niebezpiecznych, znajdujących się na terenie poprzez egzekwowanie przez dostawców charakterystyk pożarowych tych materiałów i wyrobów,
 - organizowanie prac zgodnie z zasadami zachowania bezpieczeństwa pożarowego,
 - nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie przeciwpożarowej i instrukcji bezpieczeństwa pożarowego przez podległych pracowników,
 - wyposażenie pomieszczeń w podręczny sprzęt gaśniczy, pożarnicze tablice informacyjne,
 - wnioskowanie i organizację remontów, adaptacji i bieżącej konserwacji urządzeń i instalacji w pomieszczeniach obiektu z uwzględnieniem zasad i potrzeb ochrony przeciwpożarowej,
 - kontrolę terminowej realizacji zaleceń /zarządzeń/ pokontrolnych wydanych przez wewnętrzne lub zewnętrzne organy ochrony przeciwpożarowej,
 - przestrzeganie zasad przygotowywania i prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych,

Burmistrz może przekazać część odpowiedzialności i związane z tym obowiązki służbowe na pracownika niższego szczebla.

10.2. Obowiązki Pracownika ds. ochrony przeciwpożarowej

Pracownik ds. ochrony przeciwpożarowej odpowiada za:

- nadzór nad prawidłowością rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego, pożarniczych tablic informacyjnych oraz nadzór nad instalacjami przeciwpożarowymi,
- zgłaszanie Służbom Technicznym potrzeb i wniosków dotyczących usprawnienia ochrony przeciwpożarowej obiektu,
- udzielanie informacji i wyjaśnień w sprawach ochrony przeciwpożarowej w związku z bieżącą działalnością,
- kontrolę terminowej realizacji zaleceń /zarządzeń/ pokontrolnych wydanych przez zewnętrzne organy ochrony przeciwpożarowej,

- uzgadnianie i opiniowanie projektów zagospodarowania i lokalizacji pomieszczeń i urządzeń,
- prowadzenie szkoleń pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- okresowe składanie informacji przełożonym o stanie i warunkach zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku,

10.3. Obowiązki wszystkich pracowników

Do zadań i obowiązków wszystkich pracowników Urzędu Miasta i Gminy w szczególności należy:

- W ramach informacyjnego wstępnego szkolenia na stanowisku pracy zapoznanie się z treścią „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” opracowanej na potrzeby Zakładu,
- Przestrzeganie postanowień „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”, przede wszystkim wymagań dotyczących spraw z zakresu ochrony ppoż. na zajmowanym stanowisku pracy,
- Niezwłoczne usuwanie stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień mogących spowodować powstanie lub rozprzestrzenianie ognia oraz zgłaszanie o tym właściwemu przełożonemu,
- Uczestniczenie w organizowanych szkoleniach przeciwpożarowych,
- Dokładne sprawdzenie stanowiska pracy po zakończeniu pracy, eliminując możliwość powstania pożaru,
- Znajomość użycia oraz zakresu stosowania podręcznego sprzętu gaśniczego (wskazania na etykietach gaśnic),
- Nie zastawianie (zawężanie) dróg ewakuacyjnych, dostępu do sprzętu gaśniczego i ratowniczego,
- Przestrzeganie zakazu palenia i posługiwanie się otwartym ogniem w miejscach pożarowo niebezpiecznych,
- Znać podstawowe zasady alarmowania, gaszenia pożaru oraz ewakuacji,
- Uczestniczyć czynnie w akcjach ratowniczo-gaśniczych podporządkowując się decyzjom kierującego tą akcją,
- Dokładnie znać lokalizację podręcznego sprzętu gaśniczego, zaopatrzenia wodnego, środków do ogłaszania alarmu oraz rozmieszczenia dróg ewakuacyjnych,
- Zwracać szczególną uwagę na warunki eksploatacji urządzeń grzejnych (piecyki, grzałki),
- W przypadku powstania pożaru (wybuchu) postępować zgodnie z postanowieniami „Instrukcji postępowania na wypadek pożaru” – rozmieszczonych w miejscach ogólnodostępnych (np. korytarzach).
- W przypadku przydzielenia zadań przez osobę kierującą akcją ratowniczo-gaśniczą, wykonywać powierzone czynności zgodnie ze wskazaniami.

Ponadto do obowiązków personelu odpowiedzialnego za sprzątanie w budynku należy:

- Utrzymywanie czystości przez systematyczne usuwanie śmieci i odpadków do odpowiednich pojemników poza teren sprzątanym pomieszczeń.

- Dopilnowanie wygaszenia oświetlenia oraz wyłączania urządzeń elektrycznych nie przystosowanych do pracy ciągłej.
- Zamknięcie pomieszczeń po zakończeniu sprzątania i umieszczenie kluczy w ustalonym miejscu.
- Zgłaszania przełożonym stwierdzonych nieprawidłowości w przeciwpożarowym zabezpieczeniu pomieszczeń (nie wyłączone elektryczne urządzenia grzejne, maszyny, oświetlenie, itp.).
- W przypadku przydzielenia zadań przez osobę kierującą akcją ratowniczo-gaśniczą, wykonywać powierzone czynności zgodnie ze wskazaniami.

10.4. Zadania w zakresie sposobów ogłaszania alarmu o niebezpieczeństwie.

Każdy, kto zauważy pożar, awarię lub inne miejscowe zagrożenie dla osób przebywających w obiekcie, zobowiązany jest poinformować pozostałe osoby o zaistniałym zagrożeniu. Po podjęciu decyzji przez kierującego akcją o rozpoczęciu ewakuacji należy ogłosić alarm. Alarm pożarowy i alarm o konieczności ewakuacji ludzi i mienia z poszczególnych pomieszczeń powinien być ogłoszony w taki sposób, aby nie spowodować paniki wśród osób przebywających na terenie obiektu, podając komunikat o powstałym zagrożeniu i konieczności opuszczenia budynku.

Z chwilą ogłoszenia alarmu, każdy pracownik znajdujący się na terenie budynku Urzędu Miasta i Gminy, powinien powiadomić pozostałe osoby znajdujące się w budynku.

W opisywanym budynku Urzędu Miasta i Gminy przewiduje się zastosowanie następujących środków alarmowania wewnętrznego:

- a) powtarzany głos ludzki z informacją „ewakuacja ludzi na zewnątrz budynku” (przykład komunikatu: UWAGA POWSTAŁ POŻAR, OGŁASZAM EWAKUACJĘ LUDZI Z BUDYNKU NA ZEWNĄTRZ).
- b) dzwonki elektryczne i ręczne, bucuki, głosowe, syreny, dźwiękowe systemy ostrzegawcze itp. (środki te mogą być instalowane w użytkowanym obiekcie w zależności od decyzji Burmistrza).

XI. PRAKTYCZNE SPRAWDZENIE EWAKUACJI

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w omawianym **obiekcie Urzędu Miasta i Gminy** istnieje obowiązek przeprowadzenia Praktycznego Sprawdzenia Ewakuacji co 2 lata.

Zakres i zasady praktycznego sprawdzenia ewakuacji:

Praktyczne sprawdzenie ewakuacji (w skrócie – PSE), ma na celu wyrobienie użytkownikom obiektów nawyków reagowania w przypadku zaistnienia realnego zagrożenia oraz ocenę przygotowania obiektu. Dlatego PSE sprowadza się do dwóch zagadnień:

- sprawdzenia organizacji ewakuacji, gdzie celem jest:
 - sprawdzenie skuteczności dotychczasowego sposobu informowania o zagrożeniu oraz systemu powiadamiania o konieczności ewakuacji, w tym reakcji na alarm pożarowy,
 - doskonalenie procedur ewakuacji, w tym zapoznanie z kierunkami ewakuacji i zasadami zachowania się,
 - koordynacja działań służb odpowiedzialnych za ochronę,
 - zminimalizowanie możliwości wystąpienia paniki i jej skutków,
 - zmierzenie czasu potrzebnego na opuszczenie obiektu przez wszystkie osoby, które się w nim znajdują,
 - weryfikację opracowanych zasad postępowania na wypadek pożaru,
- sprawdzenia warunków ewakuacji w zakresie:
 - ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych,
 - długości szerokości i wysokości dróg ewakuacyjnych (dojścia, przejścia biegi i spoczniki klatek schodowych)
 - stanu technicznych środków zabezpieczeń przeciwpożarowych i stopnia ich integracji, a szczególnie tych, które mają wpływ na ewakuację (zabezpieczenia przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych),
 - oświetlenia awaryjnego,

Główny nacisk należy położyć na ewakuację osób – zgodnie z założeniem, że życie ludzkie jest najcenniejsze. Dlatego ćwiczenie należy przeprowadzać w czasie, gdy obiekt normalnie funkcjonuje tj. przy maksymalnej liczbie osób w nim przebywających. PSE można rozszerzyć o zagadnienia dotyczące zabezpieczenia ważnych dokumentów i sprzętu.

Przebieg PSE z podziałem na etapy:

- Etap I – rozmieszczenie osób wyznaczonych, przygotowanie środków pozoracji,
- Etap II – ogłoszenie alarmu,
- Etap III – pomiar czasu trwania poszczególnych faz,
- Etap IV – sprawdzenie pomieszczeń w celu ustalenia liczby osób, które nie podjęły ewakuacji oraz przyczyny takiego zachowania.

Przygotowanie PSE:

Proces przygotowania praktycznego sprawdzenia ewakuacji jest dosyć złożony. Pierwszy etap powinien obejmować opracowanie założeń, w których wyznaczyć należy:

- cel przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia ewakuacji,
- potrzeby ludzkie i sprzętowe potrzebne do dokumentowania praktycznego sprawdzenia ewakuacji,
- zadania dla osób uczestniczących (koordynujących),
- przebieg praktycznego sprawdzenia ewakuacji z podziałem na etapy.

Do najważniejszych celów PSE należą omówione wcześniej sprawdzenie organizacji ewakuacji i sprawdzenie warunków technicznych. Określenie potrzeb ludzkich sprowadza się do wyznaczenia osób funkcyjnych, z których zadaniem będzie pomoc w odpowiednim przeprowadzeniu i udokumentowaniu PSE tj. ogłoszenie alarmu, obsługa środków łączności, pomiaru czasu. Powinien być również wyznaczony koordynator ćwiczeń. Najprostsze jest przeprowadzenie PSE w celu pomiaru czasu potrzebnego na opuszczenie budynku przez znajdujących się w nim ludzi (wystarczy jedna osoba i stoper). Bardziej zaawansowanym procesem jest przygotowanie PSE, w którym sprawdza się zachowanie ludzi w poszczególnych fazach ewakuacji. Pożądane jest ciągłe monitorowanie ćwiczeń i ich rejestracja. Dodatkowymi elementami, które powinny zawierać założenia są planowane środki pozoracji np. zadymienia, zamiar wprowadzania utrudnień w obiekcie np. zablokowanie drzwi ewakuacyjnych lub wyłączenie oświetlenia korytarzy. Właściwe przygotowanie ćwiczenia wymaga powołania, poza koordynatorem, zespołu kilku osób najlepiej pracowników związanych na co dzień z obsługą budynku, do pełnienia funkcji obserwatorów. Następnie należy przydzielić im określone odcinki na których będą pełnić przydzieloną rolę. Ponadto w skład zespołu oprócz osób reprezentujących Urząd Miasta i Gminy, powinni wejść pracownicy odpowiedzialni za sprawy BHP, ochrony przeciwpożarowej i obrony cywilnej. W odróżnieniu od obserwatorów, osobom tym nie należy przydzielać żadnych funkcji niż te, które wynikają z ich zakresu czynności.

Obserwatorzy biorący udział w ćwiczeniach powinni zwrócić uwagę na następujące elementy:

- czy sygnał o ewakuacji dotarł do wszystkich ludzi przebywających w monitorowanym przez nich obszarze,
- czy wszyscy użytkownicy przystąpili do ewakuacji,
- czy ewakuacja odbywała się zgodnie z wyznaczonymi drogami i kierunkami oraz czy nie wykorzystywano do jej celów dźwigów lub innych niż przewidziane przejść i wyjść,
- czy zadziałały wszystkie urządzenia techniczne służące do zapewnienia bezpieczeństwa ludzi przebywających w obiekcie, tj. oświetlenie awaryjne, wentylację pożarową itp.
- odnotować czas w jakim opuszczono obsługiwany przez nich odcinek,
- odnotować wszelkie nieprawidłowości.

Dokumentacja z ćwiczeń:

Ponieważ praktyczne sprawdzenie ewakuacji jest obowiązkiem wynikającym z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109 poz. 719), właściciel lub zarządca obiektu powinien właściwie udokumentować fakt przeprowadzenia ćwiczenia PSE. Właściwa dokumentacja będzie cennym materiałem porównawczym dającym wnioski

wynikające z oceny wyników kilku kolejnych ćwiczeń. Dokumentacja taka powinna zawierać:

- datę i godzinę przeprowadzenia ćwiczenia,
- sposób ogłoszenia alarmu,
- liczbę ewakuowanych osób (np. na podstawie list obecności),
- czas ewakuacji poszczególnych kondygnacji lub stref na które podzielony jest obiekt,
- czas ewakuacji całego obiektu mierzony od momentu ogłoszenia alarmu do chwili opuszczenia budynku przez wszystkich użytkowników,
- wnioski podsumowujące ćwiczenie obejmujące między innymi:
 - ocenę drożności i równomierności rozłożenia natężenia strumieni ludzi na głównych drogach ewakuacyjnych (końcowe odcinki korytarzy, klatki schodowe, wyjścia),
 - zasięg słyszalności środków technicznych użytych do ogłaszania alarmu,
 - ocenę skuteczności ogłaszanego alarmu, określającą odsetek osób do których nie dotarła informacja o alarmie wraz z podaniem przyczyn takiego faktu,
 - ocenę stanu zadziałania związanej z ćwiczeniem infrastruktury technicznej,
 - wszystkie zauważone nieprawidłowości, jeżeli takie wystąpiły (np. zatary w drzwiach, przewężeniach korytarzy i innych niewłaściwych punktach, pozostawianie w opuszczanych pomieszczeniach otwartych lub niedomkniętych drzwi, itp.)
 - zamierzenia, które należy przedsięwziąć, aby wyeliminować stwierdzone nieprawidłowości, a tym samym poprawić warunki ewakuacji ludzi z obiektu.

Jak wynika z analiz zaistniałych zdarzeń, podczas których przeprowadzano ewakuację, w momencie wystąpienia zagrożenia dla życia, za późno jest na studiowanie instrukcji postępowania. Konieczne jest odpowiednie przygotowanie ewakuacji zarówno pod względem jej warunków jak też organizacji. Ważnym aspektem, mającym ogromne znaczenie dla powodzenia ewakuacji, jest ludzka psychika. Regularne przeprowadzanie PSE zapobiega podobnym sytuacjom. Pozwala na wypracowanie optymalnych sposobów postępowania na wypadek pożaru, powoduje że użytkownicy obiektu właściwie reagują na zaistniałe zdarzenia, a realizując wyuczone i przećwiczone czynności przyczyniają się do skrócenia czasu trwania poszczególnych faz i w konsekwencji całkowitego czasu potrzebnego na ewakuację, co ma decydujące znaczenie w przypadku zagrożenia, szczególnie, gdy w obiekcie znajdują się ludzie będący w nim sporadycznie. Regularne przeprowadzanie PSE będzie miało duży wpływ na poczucie bezpieczeństwa użytkowników budynku Urzędu Miasta i Gminy.

UWAGA !!!

Zgodnie z obowiązującymi przepisami właściciel lub zarządca obiektu powinien powiadomić właściwego miejscowo Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Piasecznie o terminie przeprowadzenia PSE nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

XII. POSTĘPOWANIE NA WYPADEK POWSTANIA POŻARU LUB INNEGO ZAGROŻENIA

12.1. Zasady zgłaszania zdarzeń

Każdy, kto zauważył pożar lub uzyskał informacje o pożarze obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast zaalarmować:

- Osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru, narażone na jego skutki.
- Państwową Straż Pożarną w Piasecznie **tel. 998 , lub 22-756 72 43**
z tel. kom. 112
- Burmistrz tel.....
- Zastępca Burmistrza tel.....
- Sekretarz tel.....
- Inne osoby wyznaczone:
-
-
-

2. Alarmowanie straży pożarnej należy przeprowadzić z najbliższego telefonu lub w wewnętrznego z wyjściem do sieci miejskiej.

- 3. Po uzyskaniu połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:**
- gdzie się pali - dokładny adres obiektu i jego nazwę,
 - co się pali – np. pomieszczenie biurowe na parterze budynku itp.,
 - czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie pożaru lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne lub wybuchowe itp.,
 - numer telefonu, z którego się mówi oraz swoje imię i nazwisko.

PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA

Telefon alarmowy 998 lub 112

Po przyjęcia meldunku przez dyżurnego Powiatowego Stanowiska Kierowania Państwowej Straży Pożarnej w Piasecznie, oddzwoni on na numer telefonu z którego przekazaliśmy informację, celem potwierdzenia zagrożenia pożarowego oraz pozyskania dodatkowych informacji.

W razie potrzeby należy zaalarmować jeden z podmiotów ratowniczych.

Jednostki	Telefon alarmowy
1. Pogotowie ratunkowe	999 lub 112
2. Straż pożarna	998 lub 112
3. Policja	997 lub 112
4. Straż miejska	986 lub 22-750 21 60
5. Pogotowie energetyczne	22-70 13 200
6. Pogotowie gazowe	992

12.2. Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

- 1) Pracownik (inna osoba), która pierwsza zauważy pożar, zobowiązany jest natychmiast zaalarmować wszelkimi dostępnymi środkami – głosem (np. pożar, pali się), urządzeniem alarmowym (np. dzwonkiem), przez telefon – innych pracowników i inne osoby przebywające oraz Straż Pożarną i kierownictwo.

- 2) Zaalarmowanie Straży Pożarnej i kierownictwa można zlecić innej osobie, samemu zaś przystąpić niezwłocznie do organizacji ewakuacji i likwidacji zagrożenia za pomocą wszelkich dostępnych środków (podręcznego sprzętu gaśniczego).
- 3) Jeśli nie ma osoby upoważnionej do objęcia kierownictwa lub jeżeli osoba taka nie przejawia dostatecznej inicjatywy, kierownictwo akcją powinien przejąć najbardziej energiczny i opanowany pracownik, który zajmie się zorganizowaniem akcji i rozdzieleniem zadań.
- 4) Pozostali pracownicy i inne osoby przebywające w obiekcie obowiązani są podporządkować się bez zastrzeżeń rozkazom i poleceniom osoby, która objęła kierownictwo i wszelkie jej polecenia ściśle wykonać.

Należy pamiętać, że:

- w pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, prowadząc ewakuację z zagrożonego rejonu,
 - nie wolno otwierać bez potrzeby drzwi, okien i innych otworów w budynku (pomieszczeniach) objętych pożarem, gdyż sprzyja to rozprzestrzenianiu ognia,
 - należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem,
 - nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem,
 - należy usuwać z zasięgu ognia materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenny sprzęt i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji,
 - chodzić do zadymionych pomieszczeń lub przechodząc przez nie, należy ograniczać ilość wdychanych produktów spalania. Poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliżej podłogi i zasłaniać usta, np. wilgotną chustką.
 - umiejętne zastosowanie sprzętu i środków gaśniczych umożliwiają szybkie ugaszenie pożaru.
- 5) Po zawiadomieniu służb ratowniczych należy wyznaczyć przewodnika, który będzie oczekiwał przy wejściu do obiektu na przybycie ratowników i doprowadzi ich na miejsce pożaru.
 - 6) Po przybyciu ratowników osoba dotychczas kierująca ratownictwem ma obowiązek krótko poinformować dowódcę przybyłej jednostki o aktualnej sytuacji, wydanych zarządzeniach, czy istnieje zagrożenie życia ludzi w obiekcie oraz podporządkować się jego rozkazom podając fakt przekazania kierownictwa akcji do wiadomości wszystkich biorących w niej udział.
 - 7) Przybycie jednostek ratowniczych nie zwalnia pracowników od dalszej pracy w zakresie zwalczania pożaru oraz ewakuacji ludzi i mienia, które to czynności należy ściśle wykonywać w myśl poleceń dowódcy ratowników. Jeżeli dowódca uzna udział pracowników budynku za zbędny w akcji ratowniczo-gaśniczej, należy usunąć się w takie miejsce, aby nie przeszkadzać ratownikom w ich pracy.

- 8) W czasie prowadzenia akcji wszyscy są zobowiązani do zachowania całkowitego spokoju oraz niedopuszczenia do powstania paniki.

12.3. Zabezpieczenie pogorzeliska.

Burmistrz lub osoba go zastępująca jest odpowiedzialna za:

- Zabezpieczenie miejsca pożaru i wystawienie posterunku pogorzelskiego w celu zapobieżenia powstania pożaru wtórnego.
- Przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności Policji, firmy ubezpieczeniowej lub komisji zwołanej dla ustalenia okoliczności i przyczyn powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.

XIII. WYPOSAŻENIE W SPRZĘT GAŚNICZY

13.1. Podręczny sprzęt gaśniczy

Podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony jest do gaszenia pożaru w początkowej fazie jego rozwoju (likwidowanie pożaru w zarodku). Funkcja podręcznego sprzętu gaśniczego polega na działaniu jednostkowym, tj. na chłodzeniu materiału palnego bądź na odcięciu dostępu do niego utleniacza, lub też na spełnieniu obu funkcji jednocześnie. Przeznaczony jest on do użycia przez osoby nie posiadające specjalistycznego wykształcenia pożarniczego. Dlatego jego konstrukcja i sposób obsługi jest możliwie nieskomplikowany.

W skład podręcznego sprzętu gaśniczego wchodzi:

- gaśnice przenośne oraz przewożne (agregaty gaśnicze),
- hydronetki,
- koce gaśnicze

Gaśnice są to przenośne urządzenia gaśnicze o masie całkowitej nie przekraczającej na ogół 12 kg, które po uruchomieniu samodzielnie wyrzucają środek gaśniczy na skutek działania ciśnienia gazu znajdującego się w zbiorniku gaśnicy lub zmagazynowanego

w oddzielnym pojemniku.

W zależności od rodzaju środka gaśniczego stosowanego w gaśnicy rozróżnia się:

- gaśnice proszkowe,
- gaśnice śniegowe,

Gaśnice dzielą się także pod względem sposobu wyrzucania środka gaśniczego. Podział ten jest następujący:

- gaśnice pod stałym ciśnieniem, oznaczone symbolem „X”,
- gaśnice z oddzielnym zbiornikiem gazu wyrzucającego, oznaczone symbolem „Z”,

Każda nowa gaśnica wyposażona jest w zawór umożliwiający w razie potrzeby przerwanie podawania środka gaśniczego na źródło pożaru, np. dla zajęcia dogodniejszego stanowiska podczas gaszenia.

Małe agregaty gaśnicze to w zasadzie duże gaśnice o podobnej konstrukcji i zasadzie działania z możliwością ręcznego przetaczania.

Koce gaśnicze wykonane są z tkaniny szklanej uszczelnionej przez zaimpregnowanie roztworem chlorku amonowego z ciałami wiążącymi.

13. 2. Rodzaje pożarów

Przy doborze rodzaju środka gaśniczego należy brać pod uwagę następujące zasady:

- Do gaszenia pożarów grupy A (w których występuje zjawisko spalania żarowego, np. drewna, papieru, tkanin) stosuje się gaśnice pianowe lub proszkowe.
- Do gaszenia pożarów grupy B (cieczy palnych i substancji stałych topiących się, np. benzyn, alkoholi, olejów, tłuszczów, lakierów) stosuje się zamiennie gaśnice pianowe, śniegowe lub proszkowe.
- Do gaszenia pożarów grupy C (gazów palnych, np. propanu, acetyleny, gazu ziemnego) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe lub śniegowe.
- Do gaszenia pożarów grupy D (metali lekkich, np. magnezu, sodu, potasu, litu) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone.
- Do gaszenia pożarów grupy F (tłuszczy i urządzeń kuchennych) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone.
- Do gaszenia pożarów urządzeń elektrycznych pod napięciem i innych materiałów znajdujących się w pobliżu tych urządzeń, stosuje się zamiennie gaśnice śniegowe lub proszkowe.

13.3. Ilość i zasady wyposażania w gaśnice

Obiekty powinny być wyposażone w sprzęt gaśniczy dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie. Ilość gaśnic zależy od powierzchni obiektu, wysokości gęstości obciążenia ogniowego, kategorii zagrożenia ludzi lub występowania stref zagrożenia wybuchem. Rodzaje sprzętu uzależnione są od rodzaju obiektu, występujących materiałów o raz urządzeń i instalacji. **Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczególnych:**

1) na każde 100 m² pow. strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym:

a) zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III lub ZL V,

czyli dla budynku należy zapewnić sprzęt gaśniczy o masie co najmniej 60 kg środka gaśniczego.

Zestawienie sprzętu gaśniczego w obiekcie poniżej:

Lp.	Rodzaj Gaśnicy	Ilość środka gaśniczego	Rodzaj środka gaśniczego	Ilość
1.	Gaśnica proszkowa	6 kg	Proszek gaśniczy	
2.	Gaśnica proszkowa	4 kg	Proszek gaśniczy	
3.	Gaśnica śniegowa	5 CO ₂	Dwutlenek węgla	

13.4. Zasady rozmieszczania sprzętu

Przy rozmieszczaniu oraz ustalaniu rodzaju podręcznego sprzętu gaśniczego należy stosować następujące zasady:

- 1) sprzęt powinien być umieszczany w miejscach łatwo dostępnych i widocznych przy wejściach, przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
- 2) przy umieszczaniu sprzętu na klatkach schodowych należy go tak umieszczać, aby był widoczny podczas schodzenia z wyższych kondygnacji, także nie utrudniał przejścia,
- 3) odległość sprzętu od styku dwóch ścian powinna wynosić co najmniej 0,5 m, a przy oknach lub drzwiach ich dwukrotną szerokość skrzydeł,
- 4) w obiektach wielokondygnacyjnych sprzęt należy umieszczać w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli warunki techniczne na to pozwalają,
- 5) miejsca usytuowania podręcznego sprzętu gaśniczego powinny być oznakowane zgodnie z Polskimi Normami,
- 6) do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1m,
- 7) sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenie mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki, tereny nasłonecznione):
 - a) odległość sprzętu od konwencjonalnych źródeł ciepła nie powinna być mniejsza niż 1m,
 - b) sprzęt który znajduje się na zewnątrz budynku powinien być zabezpieczony przed wpływami atmosferycznymi,
- 8) odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m.
- 9) sprzętu pożarniczego nie wolno używać do celów nie związanych z ćwiczeniami lub gaszeniem pożaru.

Szczegółowe rozmieszczenie gaśnic zobrazowane jest na załączonych do niniejszego opracowania rzutach poszczególnych kondygnacji.

13.5. Budowa i zasady obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego

Stosując podręczny sprzęt gaśniczy należy pamiętać o symbolach umieszczanych na gaśnicach, decydujących o możliwości zastosowania sprzętu w konkretnej sytuacji.

Do prowadzenia skutecznej działalności w zapobieganiu pożarom i ich zwalczaniu, niezbędne jest posiadanie wiedzy o procesie spalania, gdyż tylko ona pozwala na wszechstronną ocenę elementów, jakie składają się na szeroko rozumiane zjawisko pożaru. Spalanie się czegokolwiek jest procesem chemicznym, w czasie którego występuje łączenie się materiału palnego z utleniaczem /najczęściej z tlenem/, podczas którego wydziela się światło, ciepło i inne produkty spalania.

Aby powstał, a następnie rozwijał się proces spalania, konieczne jest istnienie w odpowiedniej proporcji substancji palnej, utleniacza i źródła zapalenia /bodźca energetycznego/. Wynika z tego jednoznacznie, że do przerwania istniejącego już procesu spalania konieczna jest zmiana proporcji składników procesu, tj.:

- usunięcie materiału palnego lub uczynienie go /w różny sposób/ niepalnym w lokalnie występujących warunkach,

Gaśnice Proszkowe
GP 6 **GP 4**

Przeznaczenie:

Gaśnice znajdują szczególne zastosowanie w obiektach użyteczności publicznej, transporcie samochodowym i kolejowym oraz w zakładach przemysłowych, magazynach, garażach itp.

Podstawowe cechy:

- zbiornik stalowy głęboko tłoczony pokryty trwałą powłoką lakierniczą;
- wskaźnik ciśnienia umożliwiający stałą kontrolę ciśnienia gaśnicy;
- wąż tworzywowy ułatwiający odpowiednie kierowanie strugą proszku gaśniczego;
- możliwość wyposażenia w łatwy do zamontowania wspornik mocujący;
- możliwość wielokrotnego napełniania w Autoryzowanych Zakładach Serwisowych;
- wyższa skuteczność od normatywnej.

Uruchomienie gaśnic GP polega na:

- podejściu do źródła ognia,
- naciśnięciu zaworu szybkootwieralnego znajdującego się na gaśnicy (nie wolno odwracać gaśnicy do góry dnem!),

Gaśnice te w zależności od rodzaju użytego proszku mogą służyć do zwalczania wszystkich grup pożarów. Informacja o tym do czego służy konkretna gaśnica powinna być umieszczona na obudowie.

Są to gaśnice jednorazowego użytku i po każdym użyciu powinny zostać oddane do specjalistycznego zakładu w celu ponownego napełnienia.

GAŚNICE ŚNIEGOWE

Działanie gaśnicze dwutlenku węgla, głównego składnika gaśnic śniegowych, polega na schłodzeniu palących się materiałów oraz odcięciu dopływu tlenu.

Gaśnica śniegowa składa się ze stalowej butli zakończonej od dołu stopką od góry zaś zaworem. Do zaworu podłączony jest odcinek wysokociśnieniowego węża zakończony dyszą wylotową z uchwytem (drewno lub bakelit).

Wewnątrz gaśnicy znajduje się skroplony dwutlenek węgla, pod dużym (ok.100 atm.) ciśnieniem. Na skutek naciśnięcia zaworu następuje wyrzucenie dwutlenku przez dyszę w postaci śniegu, który następnie sublimuje.

Wydobywający się z tej gaśnicy środek gaśniczy ma temperaturę ok. -78° C.

Niedopuszczalne jest zatem kierowanie strumienia na organizmy żywe !

Uruchomienie gaśnicy śniegowej polega na:

- podejściu z gaśnicą w pobliże źródła ognia,
- przycisnięciu zaworu szybkootwieralnego po uprzednim wyciągnięciu zawleczki,
- chwyceniu lewą ręką za izolujący uchwyt przy dyszy wylotowej,
- skierowaniu strumienia dwutlenku węgla na źródło ognia.

Gaśnica ta przeznaczona jest do gaszenia pożarów grup BC.

Przegląd zgodnie z zaleceniami producenta nie rzadziej jednak niż raz do roku.

HYDRANTY WEWNĘTRZNE.

Hydrant wewnętrzny to urządzenie przeciwpożarowe umieszczone na sieci wodociągowej wewnętrznej, umożliwiające podanie strumienia wody do ogniska pożaru. Hydrant wyposażony jest w co najmniej jeden odcinek węża i prądownicę wodną, umieszczone w szafce hydrantowej. Hydrantów używa się do gaszenia pożarów grupy A oraz do chłodzenia powierzchni przedmiotów znajdujących się w sąsiedztwie źródła ognia.

Uruchamianie hydrantu wewnętrznego z węzłem płaskoskładanym DN 52:

- otworzyć szafkę hydrantową i rozwinąć wąż tłoczny,
- otworzyć zawór hydrantu i skierować strumień wody do ogniska pożaru.

UWAGA !

Ze względu na niebezpieczeństwo porażenia prądem, ody - jako środka gaśniczego, nie można podawać na urządzenia znajdujące się pod napięciem elektrycznym.

13.6. Warunki konserwacji gaśnic

Obiekty muszą być wyposażone w odpowiednie ilości gaśnic o najwyższej jakości, a pracownicy powinni posiadać umiejętności posługiwania się nimi. Ale poza tym gaśnice te muszą być sprawne i niezawodne, ciągle gotowe do działania. Aby to spełnić musi mieć pełne zabezpieczenie serwisowe.

Zaleca się wykonywanie regularnej kontroli wzrokowej, która powinna sprawdzić czy gaśnica:

- znajduje się w miejscu do tego przeznaczonym,
- jest nie zastawiona i ma czytelną instrukcję obsługi,
- nie jest w sposób widoczny uszkodzona,
- ciśnieniomierze w zakresie działania
- czy gaśnica jest odpowiedniego typu i wielkości napełnienia

W zakresie konserwacji technicznej należy między innymi wykonać i sprawdzić:

- czytelność, kompletność i prawidłowość napisów,
- stan węży i zabezpieczeń,
- terminy przypadających kontroli zbiorników ciśnieniowych,
- elementy z tworzywa sztucznego, czy nie są uszkodzone,
- ciężar lub objętość środka gaśniczego,
- sprawdzić czy środek gaśniczy nadaje się do ponownego wykorzystania,

Usterki stwierdzone podczas konserwacji należy usunąć, a uszkodzone elementy wymienić na takie same jakie były w dokumentacji świadectwa CNBOP.

Naprawy wykonuje się wtedy, gdy zasadnicze elementy gaśnicy takie jak, prądownica, głowica, zawory uległy zniszczeniu.

Informacje dotyczące konserwacji powinny być umieszczone na etykiecie, która nie powinna zakrywać żadnych napisów producenta i powinna być rozpoznawalna. Na etykiecie powinny być podane następujące informacje:

- rodzaj konserwacji (przeгляд, konserwacja, remont),
- nazwa i adres jednostki konserwującej,
- znak bezspornie identyfikujący osobę wykonującą usługę,
- data (rok, miesiąc) konserwacji.

Niedopuszczalne są naprawy zbiorników, a także zaworów bezpieczeństwa.

Za podstawowe zadania przy remoncie gaśnic należy uznać:

- całkowite zdemontowanie gaśnicy na części składowe,
- wykonanie próby ciśnieniowej na zbiorniku,
- sprawdzenie za pomocą sondy świetlnej wewnątrz zbiornika - czy są ślady korozji lub inne uszkodzenia,
- poddać głowice, zawory, węże działaniu ciśnienia równego ciśnieniu próbnemu zbiornika.

Sprzęt powinien być poddany badaniom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach, Polskich Normach i instrukcjach obsługi sprzętu. Czynności konserwacyjne powinny być prowadzone z częstotliwością wyznaczoną przez producenta gaśnic lecz nie rzadziej niż raz w roku. Zakres powinien być zgodny z instrukcją obsługi ustaloną przez producenta przeprowadzać je powinny osoby legitymujące się uprawnieniami, czyli świadectwem ukończenia kursu konserwatorów podręcznego sprzętu gaśniczego.

XIV. ZASADY ZAZNAJAMIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI

14.1. Cel i zakres szkoleń

Każda osoba fizyczna i prawna obowiązana jest zabezpieczyć użytkowany obiekt przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem. Aby możliwe było skuteczne wypełnienie tego obowiązku, każdy pracownik Urzędu Miasta i Gminy, powinien znać charakter i rodzaj występujących zagrożeń na terenie obiektu, zasad przeciwdziałania im oraz sposób postępowania w stanach zagrożenia. Zaznajomienie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi należy realizować w formie szkoleń, których celem jest między innymi przedstawienie osobom szkolonym zagadnień ochrony przeciwpożarowej oraz zapoznanie z podstawami opracowanej „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego”.

Na podstawie obowiązujących przepisów, w związku z brakiem jednoznacznego uregulowania tego tematu, ustala się następujące rodzaje szkoleń w zakresie ochrony przeciwpożarowej pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miasta i Gminy.

1. Wstępne przeszkolenie pracowników nowo przyjmowanych.

Wstępne szkolenie nowo przyjmowanych pracowników polega na zapoznaniu ich z występującym w budynku obiekcie, pomieszczeniu oraz terenie zagrożeniem pożarowym oraz z obowiązującymi przepisami w zakresie zapobiegania pożarom oraz zasadami zwalczania pożarów - treść Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

2. Szkolenie podstawowe

Szkoleniem podstawowym winni być objęci wszyscy pracownicy bez względu na zajmowane stanowisko, nie później niż 6 miesięcy od rozpoczęcia pracy.

Szkolenie, o którym mowa winno obejmować następującą tematykę:

- zagrożenia pożarowe występujące w pomieszczeniach budynku,
- przyczyny powstania i rozprzestrzeniania się pożaru,
- sposoby eliminacji zagrożenia pożarowego,
- znajomość przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej,
- zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
- zadania i obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru,
- warunki prowadzenia ewakuacji osób i mienia,
- zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych.

Po zakończeniu szkolenia pracownik otrzymuje zaświadczenie potwierdzające uczestnictwo w szkoleniu. Zaświadczenie należy wpiąć do akt osobowych.

3. Szkolenie okresowe.

Szkolenie okresowe powinno polegać na doskonaleniu nabytych wcześniej umiejętności postępowania i utrwalenie posiadanej wiedzy w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Jest to również okazja do przedstawienia wszelkich zmian, zarówno dotyczących zmian w przepisach jak też zmian zagrożeń (np. w związku z wprowadzeniem nowych materiałów, urządzeń itp.) i metod ich zwalczania. Może być

prowadzone z innym szkoleniem np. BHP. Dokumentem odbycia przeszkolenia jest podpisana lista obecności przez przeszkolonych oraz szkolącego. Szkolenie powinno być prowadzone przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

14.2. Zasady organizacji i prowadzenia szkolenia

Szkolenie wstępne jest jednorazowe. Szkolenie okresowe powinno odbywać się nie rzadziej niż co 6 lat. Ilość godzin szkolenia winna być dostosowana do zakresu programu szkolenia.

Każdy pracownik powinien znać:

- a) Instrukcję postępowania na wypadek pożaru,
- b) Podstawowe wymagania przeciwpożarowe obowiązujące w obiekcie,
- c) Zakres oraz sposób użycia podręcznego sprzętu gaśniczego,
- d) Swój zakres obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Przestrzeganie powyższych procedur szkoleń spoczywa na:

- Burmistrzowi lub osobie przez niego wskazanej - w zakresie szkolenia dla pracowników,
- przedstawicieli firm wynajmujących- w zakresie szkoleń dla najemców.

14.3. Dokumentacja szkolenia

Szkolenie przeciwpożarowe winno być udokumentowane. Dokumentacja takiego szkolenia powinna być zgodna z ogólnymi zasadami prowadzenia szkoleń w procesie doskonalenia i kształcenia pracowników. W skład przedmiotowej dokumentacji wchodzi między innymi:

- lista obecności,
- program szkolenia,
- harmonogram szkolenia,
- arkusz ocen (arkusz egzaminacyjny),

Wszyscy uczestnicy szkolenia przeciwpożarowego winni podpisać oświadczenie o ukończeniu szkolenia (wzór oświadczenia – załącznik Nr 1). Podpisany druk oświadczenia należy przechowywać w teczce osobowej pracownika.

Ponadto obowiązkiem Burmistrza lub osoby przez niego wyznaczonej jest dostarczenie wszystkim osobom pracującym w budynku Urzędu Miasta i Gminy przedmiotowej Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego i uzyskanie oświadczenia o przyjęciu do wiadomości postanowień zawartych w przytaczanym opracowaniu.

XV. LITERATURA

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1229 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst ujednolicony ze zmianami z 23 marca 2003 roku wchodzącymi w życie 11 lipca 2003 roku, Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 718),
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.),
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719),
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 roku w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124 poz. 1030),
6. Polska Norma PN-86/E-05003/1. Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Wymagania ogólne.
7. Polska Norma PN-92/N-01256/01. Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
8. Polska Norma PN-92/N-01256/02. Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.

Z A Ł Ą C Z N I K I

Załącznik Nr 1

Piaseczno, dnia

.....
imię i nazwisko pracownika.....
*stanowisko - wydział***OŚWIADCZENIE**

Oświadczam, że zostałem/am/ zapoznany/a/ z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi w obiekcie:

Urząd Miasta i Gminy ul. Kościuszki 5

05-500 Piaseczno

a w szczególności znane mi są zasady i sposoby:

- 1) zapobiegania powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru na stanowisku pracy i w obiekcie,
- 2) postępowania na wypadek pożaru,
- 3) użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych w miejscu pracy.

„Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego” przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się przestrzegać jej postanowienia.

.....
podpis składającego oświadczenie.....
podpis prowadzącego szkolenie

Przyjęto do akt personalnych dnia

**Program szkolenia przeciwpożarowego pracowników
Urzędu Miasta i Gminy**

TEMATYKA SZKOLENIOWA	CZAS SZKOLENIA
Zagrożenie pożarowe obiektu, możliwe przyczyny powstania i rozprzestrzenienia się pożaru.	30 min.
Odpowiedzialność pracowników w zakresie zapobiegania pożarom.	30 min.
Obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru.	15 min.
Ewakuacja ludzi i mienia z obiektu, drogi i środki ewakuacji, zapobieganie panice.	15 min.
Środki gaśnicze, gaśnice, urządzenia przeciwpożarowe .	15 min.
Praktyczne zasady stosowania i użycia gaśnic urządzenia przeciwpożarowe .	15 min.
RAZEM	2 godz.

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Lp.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku	Treść znaku	Zastosowanie
1		Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	Złamana strzałka	W obiektach do oznaczenia wyłącznika odcinającego dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.
2		Kurek główny instalacji gazowej	Półkole	W obiektach do oznaczenia miejsca zainstalowania kurka głównego instalacji gazowej.
3		Suchy pion	Półkole	W obiektach do oznaczenia umiejscowienia i podłączenia suchego pionu.
4		Przeciwpożarowy zbiornik wody	Półkole	Do oznaczenia przeciwpożarowego zbiornika wodnego; na znaku dodatkowym możliwość umieszczenia cech charakterystycznych takich, jak: pojemność zbiornika, jego głębokość itp.
5		Hydrant zewnętrzny	Wielka litera "H"	Do oznaczenia miejsca hydrantu zewnętrznego, wodnego, pianowego, podziemnego lub nadziemnego; wielkości charakterystyczne hydrantu należy umieszczać na znaku dodatkowym.

6		Przeciwpożarowe stanowisko czerpania wody	Półkole	Do oznaczenia stanowiska wodnego dla pomp pożarniczych.
7		Drabina ewakuacyjna	Drabina	Do oznaczenia miejsc umieszczenia drabin ewakuacyjnych.
8		Dźwig przeciwpożarowy	Półkole	W obiektach do oznaczenia dźwigów przystosowanych do potrzeb ekip ratunkowych.
9		Pojemnik z maskami ucieczkowymi	Zarys pojemnika ze stylizowaną maską chroniącą drogi oddechowe	Do oznaczenia pojemników z maskami ucieczkowymi chroniącymi drogi oddechowe od dymu lub substancji toksycznych.
10		Droga pożarowa	Skrzynia	Do oznaczenia zewnętrznych dróg dojazdowych dla prowadzących akcję pożarniczą.
11		Drzwi przeciwpożarowe	Sylwetka człowieka w świetle drzwi, z prawej strony języki ognia	Do oznaczenia drzwi znajdujących się w ścianach oddzielenia przeciwpożarowego.

12		Miejsce otwierania klap przeciwpożarowych	Półkole	Oznaczenie miejsca urządzenia do otwierania klap przeciwpożarowych w celu przywrócenia drożności przewodu wentylacyjnego.
13		Urządzenie do uruchamiania klap dymowych	Półkole	Do oznaczenia urządzeń uruchamiających klapy dymowe.
14		Miejsce uruchamiania urządzenia gaśniczego	Półkole	Do oznaczenia miejsc uruchamiania urządzenia gaśniczego w obiektach o dużym zagrożeniu pożarowym.
15		Przyłącze półstałego urządzenia gaśniczego	Półkole	Do oznaczenia miejsc przyłącza półstałego urządzenia gaśniczego.
16		Miejsce zbiórki do ewakuacji	Cztery strzałki skierowane do środka oraz sylwetki ludzi zgrupowane w środku znaku	Do oznaczenia miejsca zgrupowania ludzi podczas ewakuacji.
17		Rękaw ratowniczy	Sylwetka człowieka w rękawie ratowniczym, obok strzałka skierowana w dół	Do oznaczenia lokalizacji wejścia do rękawa ratowniczego.

18		Klucz do wyjścia ewakuacyjnego	Klucz	Do oznaczania lokalizacji klucza przy drzwiach ewakuacyjnych zamykanych na klucz; znak dodatkowy należy uzupełnić konkretną lokalizacją klucza.
Nr	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
19		Uruchamianie ręczne	Znak kwadratowy Tło: czerwone Symbol: biały	Stosowany do wskazania przycisku pożarowego lub ręcznego sterowania urządzeń gaśniczych (np. stałego urządzenia gaśniczego).
20		Alarmowy sygnalizator akustyczny	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Może być stosowany samodzielnie lub łącznie ze znakiem nr 1, jeśli przycisk pożarowy uruchamia alarm dźwiękowy odbierany bezpośrednio przez osoby znajdujące się w obszarze zagrożenia.
21		Telefon do użycia w stanie zagrożenia	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Znak wskazujący usytuowanie dostępnego telefonu przeznaczonego dla ostrzeżenia w przypadku zagrożenia pożarowego.

SPRZĘT POŻARNICZY

Nr	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
22		Zestaw sprzętu pożarniczego	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Znak ten jest stosowany dla uniknięcia podawania zestawu indywidualnych znaków określających sprzęt pożarniczy.
23		Gaśnica	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	

24		Hydrant wewnętrzny	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Znak ten jest stosowany na drzwiach szafki hydrantowej.
25		Drabina pożarowa	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Znak ten jest stosowany do oznaczenia drabiny trwale związanej z obiektem i przeznaczonej do działań ratowniczo-gaśniczych straży pożarnej.
25		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały łatwo zapalne	Znak trójkątny Tło: żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	Do wskazania obecności materiałów łatwo zapalnych.
26		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały utleniające	Znak trójkątny Tło: żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	
27		Niebezpieczeństwo wybuchu – Materiały wybuchowe	Znak trójkątny Tło: żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	Stosowany do wskazania możliwości występowania atmosfery wybuchowej, gazów palnych lub materiałów wybuchowych.
28		Zakaz gaszenia wodą	Znak okrągły Tło: białe Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Do stosowania we wszystkich przypadkach, kiedy użycie wody do gaszenia pożaru jest zabronione.
29		Palenie tytoniu zabronione	Znak okrągły Tło: białe Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu może być przyczyną zagrożenia pożarowego.
30		Zakaz używania otwartego ognia – Palenie tytoniu zabronione	Znak okrągły Tło: białe Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu lub otwarty ogień mogą być przyczyną zagrożenia pożarem lub wybuchem.

31		Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały	Do stosowania tylko łącznie ze znakami nr 1 do 3 i nr 10 do 13, dla wskazania kierunku do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego.
32		Nie zastawiać	Znak okrągły Tło: białe Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwone	Znak do stosowania w przypadkach, gdy ewentualna przeszkoda stanowiłaby szczególne niebezpieczeństwo (na drodze ewakuacyjnej, wyjściu ewakuacyjnym, przy dostępie do sprzętu pożarniczego itp.).

EWAKUACJA

Nr	Znak ewakuacyjny	Znaczenie (nazwa) znaku ewakuacyjnego	Kształt i barwa	Znaczenie
1		Kierunek drogi ewakuacyjnej	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia. Strzałki krótkie – do stosowania z innymi znakami. Strzałka długa – do samodzielnego stosowania.
2		Wyjście ewakuacyjne	Znak prostokątny Tło: zielone Napis: biały fosforescencyjny	Znak stosowany do oznakowania wyjść używanych w przypadku zagrożenia.
3		Drzwi ewakuacyjne ¹⁾	Znak kwadratowy Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny i zielony	Znak stosowany nad drzwiami skrzydłowymi, które są wyjściami ewakuacyjnymi (drzwi lewe lub prawe).
4		Przesunąć w celu otwarcia ²⁾	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak stosowany łącznie ze znakiem nr 3 na przesuwanych drzwiach wyjścia ewakuacyjnego, jeśli są one dozwolone. Strzałka powinna wskazywać kierunek otwierania drzwi przesuwanych.

5		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia; może kierować w lewo lub w prawo.
6		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w dół na lewo lub prawo.
7		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę	Znak prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w górę na lewo lub prawo.
8		Pchać, aby otworzyć	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
9		Ciągnąć, aby otworzyć	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
10		Stłuc, aby uzyskać dostęp	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak ten może być stosowany: a) w miejscu, gdzie jest niezbędne stłuczenie szyby dla uzyskania dostępu do klucza lub systemu otwarcia, b) gdy jest niezbędne rozbicie przegrody dla uzyskania wyjścia.

ZEZWOLENIE NR
NA PRZEPROWADZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM
POŻAROWYM (SPAWANIE, CIĘCIE, LUTOWANIE, NAGRZEWANIE ITP.).

1. Miejsce pracy

.....

(wydz., oddz., obiekt, instalacja itp.)

2. Rodzaj pracy

.....

3. Czas pracy, dnia, od godz., do godz.

4. Zagrożenie pożarowe - wybuchowe w miejscu pracy

.....

(określić z czego wynika)

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru - wybuchu

.....

6. Środki zabezpieczenia:

a) Przeciwpożarowe

.....

b) BHP

.....

c) Inne

.....

7. Sposób wykonywania pracy

.....

8. Odpowiedzialni za:

a) Przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających tok prac spawalniczych: wykonano

(imię i nazwisko)

(podpis)

- b) Wyłączenie spod napięcia: wykonano
 (imię i nazwisko)
 (podpis)
- c) Dokonanie analizy stężenia par ciecchy, gazów, pyłów:
 (imię i nazwisko)
 wykonano w miejscu pracy nie stwierdzono niebezpiecznych stężeń
 (podpis)
- d) Stosowanie środków zabezpieczających, organizację pracy i instruktaż:
 przyjąłem do wykonania
 (imię i nazwisko) (podpis)
9. Zezwalam na rozpoczęcie robót (po złożeniu podpisów przez osoby z pkt. 8):

 (podpis wypisującego) (podpis kierownika)
10. Pracę zakończono dnia , godz.
 wykonał
 (imię i nazwisko) (podpis)
11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań
 mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót:

Skontrolował:

.....
 (podpis)

.....
 (podpis)

P R O T O K Ó Ł N R
 ZABEZPIECZENIA PRZECIWOŻAROWEGO PRAC
 NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

1. Nazwa i określenie pomieszczenia i miejsca , w którym przewiduje się wykonanie prac :

.....

2. Technologia prac przewidzianych do realizacji

.....

3. Właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu /miejscu/ prac:

.....

4. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych pożarowo:

.....

5. Rodzaj wykonywanych prac przez inne firmy w pomieszczeniach sąsiadujących z pomieszczeniami (miejscami) wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo oraz sposoby zabezpieczeń obszarów sąsiadujących:

.....
.....

6. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo:

.....
.....
.....

7. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac niebezpiecznych pożarowo:

.....
.....

8. Środki i sposób alarmowania współpracowników oraz straży pożarnej w przypadku powstania pożaru:

.....
.....

9. Osoba/y/ odpowiedzialna/e/ za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac :

.....
.....
.....

11. Osoba/y/ zobowiązana/e/ do przeprowadzenia kontroli rejonu prac po ich zakończeniu:

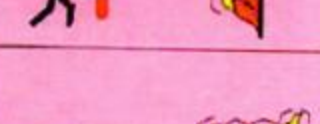

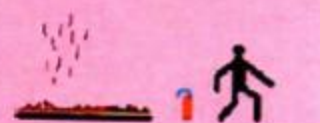
.....
.....
.....

PODPISY CZŁONKÓW KOMISJI
(imie , nazwisko , stanowisko)

.....
.....
.....
.....
.....

Miejscowość, dnia

Zasady gaszenia ognia za pomocą gaśnic.

	DOBRCZE	ŹLE
Gasić ogień w kierunku wiatru (z wiatrem)		
Pałące się powierzchnie gasić rozpoczynając od brzegu!		
Požary substancji kapiących i płynących gasić strumieniem skierowanym od góry do dołu!		
Požary ścian gasić strumieniem skierowanym od dołu do góry!		
Stosować wystarczającą liczbę gaśnic - nigdy jedną po drugiej!		
Zwracać uwagę na możliwość ponownego rozpalenia się ognia!		
Nigdy nie wieszac gaśnic po ich użyciu na stałe miejsce. Najpierw zlecić ich ponowne napełnienie!		

WYKAZ
PRACOWNIKÓW WYZNACZONYCH
W URZĘDZIE MIASTA I GMINY DO UDZIELANIA
PIERWSZEJ POMOCY ORAZ EWAKUACJI PRACOWNIKÓW
W PRZYPADKU ZAGROŻENIA POŻAROWEGO

Pracownicy wyznaczeni do udzielania pierwszej pomocy:

1.
2.
3.
4.

Pracownicy wyznaczeni do ewakuacji w przypadku pożaru:

1.
2.
3.
4.

Zasady postępowania w czasie pożaru

- Nie narażając własnego bezpieczeństwa, uczestniczyć w działaniach ratowniczo-gaśniczych aż do czasu przybycia straży pożarnej.

- Okrywanie i zawijanie palących się osób w koce gaśnicze, płaszcze itp.

(W razie konieczności gaszenia ognia – obracanie osoby poszkodowanej)

- Nigdy nie gasić płonącego tłuszczu wodą.
- Z chwilą przybycia straży pożarnej udzielić dowódcy sekcji stosownych informacji, przekazać plany budynku, dróg ewakuacyjnych i ratunkowych, a także właściwe klucze.

**CZASOOKRESY PRZEGLĄDÓW GAŚNIC, URZADZEŃ
PRZECIWOŻAROWYCH ORAZ INSTALACJI UŻYTKOWYCH.**

Lp.	Rodzaj czynności	Termin	Uwagi
1.	Konserwacja gaśnic.	co najmniej 1 raz w roku	Zgodnie z zaleceniem producenta
2.	Pomiar rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji elektrycznej	co 5 lat	
3.	Pomiar rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji elektrycznej	co najmniej raz w roku	W przypadku zagrożenia wybuchem lub dużej wilgotności w pomieszczeniu
4.	Kontrola stanu technicznego przewodów kominowych (spalinowych i wentylacyjnych)	co najmniej 1 raz w roku	
5.	Pomiar napięć i obciążeń w instalacji elektrycznej	co 5 lat	
6.	Sprawdzenie skuteczności działania środków ochrony przeciwporażeniowej w instalacji elektrycznej	co 5 lat	
7.	Badanie instalacji odgromowej	co 5 lat	
8.	Badanie i przegląd hydrantów wewnętrznych	co najmniej 1 raz w roku	
9.	Próba ciśnieniowa węży hydrantów wewnętrznych	co 5 lat	
10.	Badanie i przegląd hydrantów zewnętrznych	co najmniej 1 raz w roku	
11.	Przegląd i sprawdzenie działania wyłącznika przeciwpożarowego	co najmniej 1 raz w roku	

(WZÓR)

ZARZĄDZENIE Nr**BURMISTRZA MISTA I GMINY PIASECZNO****z dnia**

w sprawie:

- **wprowadzenia do użytku wewnętrznego „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Urzędu Miasta i Gminy ul. Kościuszki 5, 05-500 Piaseczno, trybu i zasad organizowania i prowadzenia szkoleń z zakresu ppoż. dla wszystkich pracowników Urzędu Miasta i Gminy,**
- **organizacji i przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia ewakuacji z budynku Urzędu Miasta i Gminy.**

Na podstawie art. 4 ust.1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229 z późn. zm.) w związku § 6 ust. 1 oraz § 13 ust. 1 i 2 rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719)

zarządzam co następuje**§ 1**

1. Celem zapewnienia ochrony przeciwpożarowej w **obiekcie Urzędu Miasta i Gminy**, a w szczególności w celu zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa wszystkim pracownikom Obiektu, wprowadzam do użytku wewnętrznego „Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego” zwaną dalej Instrukcją.
2. Celem zapewnienia odpowiedniego poziomu wiedzy pracowników Obiektu w zakresie znajomości przepisów przeciwpożarowych, wprowadzam obowiązek przeszkolenia wszystkich pracowników w przedmiotowym zakresie, zgodnie z trybem i zasadami zawartymi w Instrukcji.
3. Celem zapewnienia właściwej, szybkiej i skutecznej ewakuacji wszystkich ludzi z budynku Urzędu w sytuacji powstania pożaru lub innego zagrożenia, wprowadzam obowiązek przeprowadzenia Praktycznego Sprawdzenia Ewakuacji, zwanego dalej PSE, zgodnie z trybem i wymaganiami zawartymi w Instrukcji.

§ 2

Do zapoznania z treścią Instrukcji o której mowa § 1 ust. 1 i przestrzegania zawartych w niej ustaleń, zobowiązuje wszystkich pracowników Urzędu.

§ 3

Co dwa lata, poczynając od dnia wejścia w życie niniejszego Zarządzenia, polecam przeprowadzić PSE wszystkich pracowników Urzędu.

§ 4

O dokładnym terminie przeprowadzenia PSE polecam zawiadomić, z tygodniowym wyprzedzeniem, Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Piasecznie.

§ 5

Tematykę szkolenia wstępnego i okresowego w zakresie znajomości przepisów przeciwpożarowych, polecam ująć odpowiednio w programach szkolenia wstępnego i okresowego z zakresu BHP.

§ 6

Za realizację zagadnień ujętych w niniejszym Zarządzeniu czynię odpowiedzialnego pracownika ds. ochrony przeciwpożarowej w Urzędzie lub pracownika ds. BHP).

§ 7

W przypadku mojej nieobecności, upoważniam do ogłaszania i zarządzania ewakuacji wszystkich osób z budynku Urzędu Miasta i Gminy w przypadku wystąpienia pożaru, innego zagrożenia lub organizowanych ćwiczeń.

§ 8

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

UWAGI:

1. Drzwi do kotłowni gazowej zlokalizowanej w budynku Urzędu Miasta i Gminy powinny mieć szerokość w świetle co najmniej 90 cm oraz posiadać odporność ogniową EI 30,
2. W związku z mocą kotła w kotłowni gazowej powyżej 60 kW powinno zostać zainstalowane zabezpieczenie, które w przypadku przekroczenia dopuszczalnego stężenia gazu automatycznie odcinać będzie jego dopływ oraz na zewnątrz kotłowni powinien zostać zainstalowany sygnał alarmowy akustyczny ostrzegający o awarii,
3. W pomieszczeniach piwnicy powinno zostać zainstalowane oświetlenie ewakuacyjne, które w przypadku zaniku napięcia będzie wyposażone w rezerwowe źródło zasilania np. akumulatory w oprawach oświetleniowych,
4. W związku z tym, że kubatura obiektu przekracza 1000 m³ należy wykonać przeciwpożarowy wyłącznik prądu zainstalowany przy wejściu do budynku, oznakowany,
5. Zapewnić drożność poziomej drogi ewakuacyjnej – korytarz w piwnicy budynku poprzez usunięcie zbędnych przedmiotów składowanych w korytarzu tak aby szerokość wynosiła co najmniej 120 cm w przypadku ewakuacji 20 osób lub 140 cm w przypadku ewakuacji powyżej 20 osób.

Rodzaj gaśnicy (środek gaśniczy)	Grupa pożaru				
	A 	B 	C 	D 	F
Piana	+	+	-	-	-
Proszek ABC	+	+	+	-	-
Proszek BC	-	+	+	-	-
Proszek specjalny D (NaCl, grafit lub Cu)	-	-	-	+	-
Dwutlenek węgla	-	+	-	-	-
Piana specjalna (Wet Chemical)	+	-	-	-	+

Pożary materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli np.: drewno, papier, węgiel tworzywa sztuczne, tekstylia, słoma, itp.

Pożary cieczy palnych i materiałów stałych topiących się na skutek ciepła wytwarzanego podczas pożaru, np.: benzyna, nafta i jej pochodne, alkohol, aceton, eter, oleje, lakiery, tłuszcze, parafina, stearyna, pak, naftalen, smoła, itp.

Pożary gazów palnych np.: acetylen, butan, metan, propan, wodór, gaz ziemny i miejski, itp.

Pożary metali np.: aluminium, lit, sód, potas, glin i ich stopy, itp.

Pożary tłuszczów i olejów spożywczych w urządzeniach kuchennych

URZĄD MIASTA I GMINY
w Piasecznie
SZKIC SYTUACYJNY

LEGENDA

- (H) - HYDRANT ZEWNĘTRZNY
- 50 - ZAWÓR GAZU
- 3 - WYŁĄCZNIK PRĄDU
- 50 - ILOŚĆ OSÓB W BUDYNKU
- ZL II - KLASA ZAGROZENIA
- 3 - MIEJSCA EWAKUACJI
- PPSS - PUNKT PRZYJĘCIA ŚL. ISKROKÓW
- 3 - ILOŚĆ KONDYTORIALI ORAZ PAJ. MOC. FUNKCYJA DOKŁAD

Luty 2012.
Skala 1:200

PLAN EWAKUACYJNY

URZĄD MIASTA I GMINY
w Piasecznie

LEGENDA

- DROGI EWAKUACYJNE
- KIERUNEK DROGI EWAKUACYJNEJ
- KIERUNEK EWAKUACJI
- KIERUNEK EWAK. NA PRZETEK PODKROKIEZ
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- KIERUNEK
- ŚWIETLIK
- RECEPTY OSTRZEŻENIA POŻAROWEGO
- ZAKAZ PALENIA
- WYŁĄCZNIK PRĄDU
- ZAKAZ GAZU
- ZAKAZ WODY
- MIEJSCA LOKALIZACJI PLANU

Piętro 2

PLAN EWAKUACYJNY

URZĄD MIASTA I GMINY
w Piasecznie

Parter

LEGENDA

- DROGI EWAKUACYJNE
- WYŚCIEK DROGI EWAKUACYJNEJ
- KIERUNEK EWAKUACJI
- WYŚCIEK EWAK. NA KŁADZIE SCHODKOWEJ
- WYŚCIEK EWAKUACYJNY
- RESTAURANT
- GABINEC
- PRĘTY OGNIOPROTECTYWNE
- ZAKAZ PALENIA
- WYŁĄCZNIK PRĄDU
- SZKÓR GAZU
- SZKÓR WODY
- MIEJSCA LOKALIZACJI PLANU

PLAN EWAKUACYJNY

URZĄD MIASTA I GMINY
w Piasecznie

Podpiwniczenie

LEGENDA

- LATA: ENERGIATOR
- WYJŚCIE DRZWI EWAKUACYJNE
- WYJŚCIE SZKAFOWE
- KLIMATYZACJA (K) / KLIMATYZACJA (K)
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- STRAŻAK
- STRAŻAK
- REZERWOWY WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- TAJNA GALERIA
- WYJŚCIE EWAKUACYJNE
- ZONE KRYTYCZNE
- REZERWOWY WYJŚCIE EWAKUACYJNE

